

REKLAMA W CWA
tel. (56) 682 26 80

**Poznamy bliżej
ojca Bernarda**

Nowa książka, nowe fakty

str. 2

**Boisko z prawdziwego
zdarzenia**

Kolejny obiekt sportowy
w naszym mieście

str. 3

Ich polskie wakacje

Niemcy będą
nas podglądać

str. 8

REKLAMA

PRYWATNE ŚWIADCZENIE MEDYCZNE

- poradnie specjalistyczne
- pracownię diagnostyczne
- laboratorium
- chirurgia jednego dnia

rejestracja tel.: **56 658 44 22**
www.citomed.pl

ISO 9001:2000 Lecznice Citomed Sp. z o.o.
Toruń, ul. M. Skłodowskiej-Curie 73

CZWARTEK

28 LIPCA
2011

nakład 2200 egz.
ISSN: 2080-0878

1,49zł

w tym 5% VAT

nr 30/2011 (122)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Przydwórz

Utonął w jeziorze

W niedzielę 22-letni mężczyzna wypadł z roweru wodnego na jeziorze Wieczno i utonął. Jego ciało znaleziono dopiero w poniedziałek.

Policjanci i strażacy otrzymali w niedzielę informację o utonięciu mężczyzny (22 lata) na jeziorze Wieczno w Przydwórz. Na miejscu rozpoczęto poszukiwania.

Policjanci wstępnie ustalili, że grupa młodzieży wypłynęła dwoma rowerami wodnymi. W jednym siedziały cztery osoby, w drugim dwie. Około południa,

w rejonie kanału łączącego dwa zbiorniki wodne, z roweru, w którym płynęły dwie osoby wypadł 22-letni mężczyzna. Płynąca z nim dziewczyna próbowała go ratować, jednak bez rezultatu. W tym czasie drugi rower znajdował się nieco dalej i płynące nim osoby nie mogły szybko zareagować. Kiedy próby odnalezienia chłopaka

przez znajomych nie powiodły się, ci powiadomili policję.

Strażacy z trójką pletwonurków poszukiwali ciała nastolatka, jednak w niedzielę nie udało się go odnaleźć i poszukiwania przerwano. Ciało zostało odnalezione dopiero w poniedziałek około godziny 12:30.

Szymon Wiśniewski

Wąbrzeźno

Mistrzostwa na plaży

Po raz pierwszy w Wąbrzeźnie zorganizowano Turniej w Siatkówce Piłkowej. Zmagania odbyły się na miejskiej plaży w minioną niedzielę. Więcej o imprezie na str. 5

Płużnica

Pijana ugodziła nożem

40-letnia kobieta, mieszkanka gminy Płużnica ugodziła nożem swojego konkubenta. Grozi jej pięć lat więzienia.

W środę około godziny 21:20 dyżurny wąbrzeskiej komendy policji otrzymał telefoniczną informację od dyspozytorki pogotowia ratunkowego o zranieniu nożem mężczyzny.

Jak ustalili mundurowi do ugodzenia doszło w domu jednoosobowym na terenie gminy Płużnica. Na miejsce zdarzenia pojechali policjanci, którzy ustalili, że

nietrzeźwa 40-letnia, mająca 1,76 promila alkoholu w organizmie, w trakcie awantury z 43-letnim konkubentem ugodziła go nożem w klatkę piersiową. Ranny mężczyzna przewieziony został do szpitala, a kobieta trafiła do policyjnego aresztu.

W poniedziałek kobiecie postawiono zarzuty zranienia nożem konkubenta. W trakcie przesłu-

chania przez prokuratora sprawczyńi poddała się dobrowolnie karze. Prokur wyznaczył jej karę jednego roku pozbawienia wolności w zawieszeniu na cztery lata oraz dozór kuratora.

Sąd zdecyduje o wymiarze kary. Kobiecie grozi nawet pięć lat więzienia.

Szymon
Wiśniewski
REKLAMA

PERFEKT SERVICE "AUTO-OLIVER"

MECHANIKA POJAZDOWA

- diagnostyka komputerowa
- geometria kół w 3D
- obsługa klimatyzacji (osobowe, TIR, maszyny rolnicze)
- montaż, naprawa instalacji gazowych
- auto-alarmy
- Pomoc Drogowa 24h

Kowalewo
ul. Chopina 13
tel/fax 56 684 28 38
mob. 669 885 026

POŻYCZKI

PROFI CREDIT
Twoje pieniądze

- bez BIK • do 75 roku życia
- wysoka przyznawalność
- szybka wypłata
- bezpłatne rozpatrzenie wniosku

666 091 775

REKLAMA

Dom Weselny "Tajemniczy Dwór"

Organizujemy:
wesela,
komunie,
chrzciny,
obiady firmowe,
bankiety,
przyjęcia rodzinne i inne
imprezy okolicznościowe.

Zapraszamy

Sala na 180 osób.
Konkurencyjne ceny.

Małe Pułkowo 36, 87-207 Dębowa Łąka
tel. 607 57 45 25, www.tajemniczydwor.pl

REKLAMA

kredyt gotówkowy

**SZYBKIE KREDYTY
JUŻ PRZYLECIAŁY!**

Wąbrzeźno
Kościszki 2a, 09:00-17:00

Santander
CONSUMER BANK

WARTOŚCIOWE
IDEE

BEZPŁATNA INFOLINIA 800 700 900
tel. 71 797 22 30 (złoty operator)

www.santanderconsumer.pl

Wąbrzeźno

Egzaminy zawodowe zakończone

W Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Wąbrzeźnie zakończył się etap praktyczny egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

Etap praktyczny egzaminu kończącego szkołę zawodową trwał niemal tydzień. Zgodnie ze standardami, zdający musieli wykonać zadania właściwe dla danego zawodu i wykazać się opanowaniem umiejętności przydatnych w przyszłej pracy zawodowej. Żeby pomyślnie przejść egzamin praktyczny, zdający musi zdobyć co najmniej 75 procent możliwych do uzyskania punktów. By otrzymać dyplom potwierdzający kwalifikacje w danym zawodzie, każdy uczeń musi - obok etapu praktycznego - zaliczyć także etap pisemny, przeprowadzany w formie testu sprawdzającego wiadomości i umiejętności właściwe

dla danego zawodu oraz związane z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.

W tym roku do egzaminu przystąpiło 12 absolwentów szkół zasadniczych, między innymi z Wąbrzeźna, Grudziądza, Brodnicy i Łasina, kształcących się w zawodzie fryzjer i 31 przyszłych sprzedawców. Ich umiejętności oceniali egzaminatorzy zewnętrzni, ustaleniem przez dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku.

Egzamin praktyczny to spore wyzwanie nie tylko dla zdających, ale także dla organizującej go placówki. Aby uzyskać Status Ośrodka Egzaminacyjnego musi

ona spełnić szereg wymagań stawianych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną oraz zapewnić warunki umożliwiające ich sprawny przebieg. Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Wąbrzeźnie stanęło na wysokości zadania, co potwierdzili członkowie komisji egzaminacyjnej oraz kontrola przeprowadzona podczas trwania egzaminu przez przedstawiciela Kujawsko-Pomorskiego Kuratorium Oświaty.

Przekazanie dyplomów do szkół przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną nastąpi pod koniec sierpnia.

oprac. Paulina Grochowalska

Wąbrzeźno

Jeszcze można zobaczyć

W związku z dużym zainteresowaniem wystawą, pt. „Wąbrzeskie harcerstwo” biblioteka przedłuża ekspozycję do końca sierpnia.

W siedzibie wąbrzeskiej MiPBP od końca maja ekspozowane są: publikacje, kroniki, zdjęcia, artykuły i inne pamiątki pochodzące z bibliotecznych zbiorów regionalnych oraz użyczone przez mieszkańców miasta, obrazujące 90 lat istnienia wąbrzeskiego harcerstwa. Wśród eksponatów znalazły się takie perełki jak jednodniówki wydane z okazji dziesiątej rocznicy powstania hufca wąbrzeskiego, gdzie można znaleźć szczegółowe informacje o działalności harcerstwa w Wąbrzeźnie czy tekst piosenki śpiewanej przez wąbrzeskie harcerki w okresie międzywojennym o rodzinnym mieście.

W ciągu niemal dwóch miesięcy, które minęły od otwarcia

wystawy, pamiątek ciągle przybywało. Przynosili je mieszkańcy miasta, którzy dowiedzieli się o ekspozycji albo ją odwiedzili.

Z racji dużego zainteresowania wystawa została przedłużona do końca sierpnia.

tekst i fot. Paulina Grochowalska

Płużnica

Azbest wciąż problemem

17 osób z gminy Płużnica złożyło wniosek o dofinansowanie usunięcia z dachów ich nieruchomości szkodliwego azbestu. Gmina chce na ten cel pozyskać 73 tys. złotych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Zgłoszenia od mieszkańców przyjmowane były do 18 czerwca. Chęć skorzystania z dofinansowania wyraziło 17 osób. Wnioski opiewały na ponad 73 tony azbestu o powierzchni 4540 m². Właściciele obiektów musieli zobowiązać się, że nowe pokrycie dachowe wykonają we własnym zakresie do końca 2011 r.

- Obecnie przyjmujemy już wnioski od mieszkańców na 2012 rok. Łącznie na terenie gminy

Płużnica jest 200 ton rur i złącz azbestowo-cementowych oraz 278 054 m² (ok. 4448 ton) płyt fałdowych azbestowo-cementowych. Plan przyjęty w czerwcu przez Radę Gminy, zakłada bezpieczne usunięcie wszystkich wyrobów zawierających azbest z terenu gminy i ich unieszkodliwienie do końca 2032 roku - mówi wójt Marcin Skonieczka.

PW

Wąbrzeźno

Poznamy bliżej ojca Bernarda

Na księgarskich półkach już w sierpniu znajdzie się książka „Wąbrzeźno - miasto ojca Bernarda” autorstwa Pawła Beckera. Wydawcą jest Wąbrzeski Dom Kultury.

Koncepcja powstania tej książki pojawiła się ponad rok temu, od tego czasu trwały przygotowania nad jej treścią. Tak się złożyło, że wydanie tej pozycji zbiegło się w czasie z wznowieniem procesu beatyfikacyjnego ojca Bernarda i obchodami Dnia Ojca Bernarda w Wąbrzeźnie (planowanych na wrzesień 2011). Dotąd ukazało się kilka publikacji poświęconej tej postaci, żadna jednak dotąd nie traktowała tak szeroko związków pobożnego zakonnika z jego rodzinnym miastem. Nowa książka ma tę lukę uzupełnić.

Ojciec Bernard (właśc. Błażej Pęcherek) urodził się w Wąbrzeźnie w 1575 roku. Mając 12 lat rozpoczął naukę w Poznaniu, a potem wstąpił do klasztoru benedyktynów w Lubiniu w Wielkopolsce. Zmarł w 1603 roku. Krótko potem do jego grobu zaczęły przybywać pielgrzymki i pojawiać się świadectwa łask odebranych za jego wstawiennictwem. W 2011 roku wznowiono jego proces beatyfikacyjny.

- W książce oprócz jego biografii i refleksji ks. Jana Adama Kalinowskiego nad tą postacią, znalazły się dzieje wąbrzeskiej fary, w której został ochrzczony, opis

historii, zabytków i współczesności Wąbrzeźna. Są też prace dzieci i młodzieży poświęcone sylwetce wąbrzeskiego mnicha. Całość jest bogato ilustrowana - mówi Paweł Becker, autor książki.

Przy publikacji współpracowali Aleksander Czarnecki, ks. Jan Adam Kalinowski, Bożena Łamek i Anna Polańska, a także pracownicy Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. W. Szlachetkowskiego w Wąbrzeźnie.

Spotkanie promujące książkę „Wąbrzeźno - miasto ojca Bernarda” planowane jest na koniec sierpnia.

oprac. PG, fot. nadesłane

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO**CWA**
www.cwa.info.pl**Redakcja:**
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor naczelny:
Karolina Rokitnicka**Dział reklamy:**
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl**Ogłoszenia drobne:**
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworkowa 4
tel. (56) 68 22 680**Wydawca:**
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20**Druk:**
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Wąbrzeźno

Boisko z prawdziwego zdarzenia

Przetarg na budowę boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej nr 2 został rozstrzygnięty. Prace ruszą z początkiem sierpnia.

Uczniowie wąbrzeskiej „Dwójki” mają powód do radości. Przy szkole powstanie boisko z prawdziwego zdarzenia – do piłki ręcznej, siatkowej, koszykówki, z 4-torową bieżnią, skocznią do skoku w dal i wzwyż, z nowoczesną nawierzchnią poliuretanową. Przetarg ogłoszony przez miasto na budowę boiska został rozstrzygnięty. Wygrała go firma „Kaszub” Dariusza Kaszuby. Umowę podpisano w piątek.

- To firma doświadczona, z dobrymi referencjami – mówi Wojciech Bereza, zastępca burmistrza Wąbrzeźna. – Liczymy, że dzieci w nadchodzącym roku szkolnym będą mogły już korzy-

Miejski Zakład Usług Komunalnych wykłada kostkę brukową stać z nowego boiska.

Koszt budowy obiektu to 750 tysięcy złotych, z czego 30 procent pokryje Urząd Marszałkowski. Reszta będzie pochodziła z budżetu miasta.

Tymczasem przy SP2 trwają

inne prace. Miejski Zakład Usług Komunalnych wykłada kostkę brukową plac apelowy przed szkołą. Powstanie tam również tzw. miasteczko ruchu drogowego.

tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Może się poślizgamy

Sztuczne lodowisko w naszym mieście? – to wcale nie jest nierealne. Urząd Marszałkowski ogłosił konkurs, w którym samorządy mogą pozyskać z Ministerstwa Sportu i Turystyki połowę funduszy na realizację inwestycji. Nasze miasto złożyło wstępną aplikację.

W piątek minął termin przyjmowania zgłoszeń na konkurs w ramach programu budowy składowanych lodowisk sezonowych oraz lodowisk stałych „Biały Orlik”. Program realizuje Ministerstwo Sportu i Turystyki, a koordynatorem tego projektu w naszym województwie jest Urząd Marszałkowski w Toruniu.

„Biały Orlik” to rozszerzenie realizowanego z powodzeniem ogólnopolskiego programu budowy kompleksów sportowych „Moje Boisko – Orlik 2012”. Zakłada budowę lodowisk na terenie lub w bezpośrednim sąsiedztwie boisk wielofunkcyjnych „Orlik”. Szacowany koszt zadania to około 600 tysięcy złotych. Przedsięwzięcie będzie finansowane przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz samorząd lokalny, który postawi taki obiekt. Wsparcie resortu

sportu to połowa kosztów, nie więcej jednak niż 300 tysięcy złotych. Urząd Marszałkowski pośredniczy w wyborze gmin, które wybudują takie obiekty. Według planów, w województwie kujawsko-pomorskim może powstać osiem lodowisk.

Jakie są szanse, że nasze miasto doczeka się jednego z nich?

- Złożyliśmy deklarację, że jesteśmy tym zainteresowani. Kiedy realizacja? – to zostanie uzgodnione z Urzędem Marszałkowskim – mówi Wojciech Bereza, zastępca burmistrza Wąbrzeźna. – Wykorzystalibyśmy „Orlika”, którego już mamy. Odpadną wtedy koszty związane z ogrodzeniem, oświetleniem i z szatniami. Musielibyśmy kupić bandy i maty zamrażające.

W ten sposób „Orlik” wykorzystywany byłby przez cały rok.

Paulina Grochowalska

Wąbrzeźno

Maszerują dla zdrowia

Studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku poznają tajniki Nordic Walking.

Nordic Walking to forma rekreacji polegająca na marszach ze specjalnymi kijami. Znalazła również amatorów wśród studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy – filia w Wąbrzeźnie. W porównaniu do zwyczajnego marszu, Nordic Walking

w większym zakresie angażuje mięśnie ciała. Pierwsze spotkanie instruktażowe, które poprowadziła Sabina Topij-Brylińska odbyło się 21 lipca na Podzamczu. Kolejny spacer z „kijkami” już 28 lipca o godz. 16.00, przy amfiteatrze na Podzamczu.

PG

Wąbrzeźno

Do tańca

Jutro na scenie wąbrzeskiego amfiteatru na Podzamczu w Konkursie Piosenki Tanecznej zaprezentuje się osiem zespołów muzycznych.

Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza w piątek o godz. 17.00 na III Konkurs Piosenki Tanecznej Wąbrzeźno 2011. W tym roku na scenie amfiteatru na Podzamczu zaprezentuje się osiem amatorskich zespołów muzycznych. Wśród nich znalazły się kapele z Włocławka,

Grudziądz, Mielna i Łobdowa. Mieszkańcy Wąbrzeźna, będą mogli bawić się w rytmach muzyki biesiadnej do późnych godzin wieczornych. Najlepiej tańcząca i bawiąca się para zostanie nagrodzona.

PG

REKLAMA

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

MEBLARSKIE KWALIFIKACJE

Projekt realizowany jest przez Centrum Technologii Informacyjnych e-Misja, na podstawie Umowy nr UM_PR.433.1.533.2011 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VIII Regionalne Kadry Gospodarki, Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie, Poddziałanie 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw

Centrum Technologii Informacyjnych e-Misja z Płunicy rozpoczęło realizację projektu 1 czerwca 2011 r. Projekt skierowany jest do 3 firm z Wieldzadza działających w branży meblarskiej: **PPHU Seco Beata Zarzezna, Lemar Lech Skonieczka i LS Lemar sp. z o.o.**

W ramach projektu 30 pracowników w/w firm weźmie udział w spotkaniu z doradcą zawodowym. Podczas spotkania zostanie opracowany Indywidualny Plan Działania. Następnie wszystkie uczestniczki i uczestnicy projektu wezmą udział w warsztatach motywacyjnych oraz zajęciach z zakresu komunikacji.

Kolejnym etapem projektu będą szkolenia techniczne. 21 pracowników przedsiębiorstw zostanie podzielonych na 3 grupy. Zostaną one przeszkolone z zakresu obróbki drewna, obróbki płyty wiórowej i sklejk oraz montażu mebli. Dzięki szkoleniom uczestniczki/-cy poznają teorię dotyczącą technologii obróbki danego surowca oraz montażu, nabędą praktyczne umiejętności organizacji pracy oraz obsługi maszyn używanych w procesie produkcji.

Ponadto 8 pracowników mających bezpośredni kontakt z klientem weźmie udział w szkoleniu profesjonalna obsługa klienta. W projekcie przewidziano również indywidualne szkolenia zewnętrzne w następującym zakresie: magazynier (3 os.), operator wózka widłowego (3 os.), kierowca C+E (1 os.), przedstawiciel handlowy (2 os.), projektowanie mebli (1 os.).

Projekt „Meblarskie kwalifikacje” zakończy się spotkaniem uczestniczek i uczestników projektu z doradcą zawodowym. Podczas spotkania przeprowadzona zostanie ewaluacja całego przedsięwzięcia. Realizacja projektu przyczyni się do podniesienia poziomu motywacji i kwalifikacji 30 pracowników firm Seco, Lemar i LS Lemar.

Realizatorem projektu „Meblarskie kwalifikacje” jest Centrum Technologii Informacyjnych e-Misja, Płunicy 64, 87-214 Płunicy, tel. 56 688 74 52, www.e-misja.org.pl

Centrum Technologii Informacyjnych

Projekt „Meblarskie kwalifikacje” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

REKLAMA

BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

Wąbrzeźno

Ludzie z pasją

- Ludzie, którzy mają pasję mniej chorują i częściej się uśmiechają – brzmi motto pani Bernadety, jednej z osób, które pokazały owoce swojego hobby na wystawie rękodzieła artystycznego Klubu Seniora „Echo”.

W poniedziałek, 25 lipca w galerii Wąbrzeskiego Domu Kultury odbyło się uroczyste otwarcie ekspozycji rękodzieła artystycznego Klubu Seniora „Echo”. Na wystawie można zobaczyć przepiękne obrazy haftowane Teresy Wiśniewskiej, haft richelieu i frywolitki Bernadety Macikowskiej, cudenka robione na szydełku i kujawskie ozdoby zgromadzone przez Marię Kudłę oraz dekoracje z drewna Bolesława Motasa.

Pasją pani Teresy są obrazy haftowane na kanwie. Swoje haftowane kopie mają dzieła największych mistrzów malarstwa. Wykonanie niektórych z nich zajęło pani Teresie nawet pół roku.

- Pracuję codziennie po trochu. Do tego potrzeba dobrego wzroku, skupienia i cierpliwości. To tak jakbym lekarstwo brała, eliksir na wyciszenie – opowiada z uśmiechem Teresa Wiśniewska.

Pani Teresa zaraziła swoją pasją córkę, która samodzielnie już wykonała kilka prac.

Bernadeta Macikowska na wystawie zaprezentowała wiele pięknych serwet, zrobionych różnymi technikami – na szydełku, igłą, czółenkiem. Pani Bernadeta po mistrzowsku wyszywa haftem richelieu i wykonuje frywolitki.

- To jest moja pasja od dziecka. Nauczyłam się podglądając pracę innych. Dzięki temu hobby nie mam czasu myśleć o chorobie – mówi pani Bernadeta – Młodzi są niecierpliwi. Nie mają polotu potrzebnego do takiego hobby. Ciekawszy jest dla nich internet.

Goście, którzy przybyli na wystawę byli zachwyceni. Wypytywali artystów o szczegóły ich pasji i otrzymywali wyczerpujące odpowiedzi. Wystawę można oglądać od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 18.00.

tekst i fot.

Paulina Grochowalska

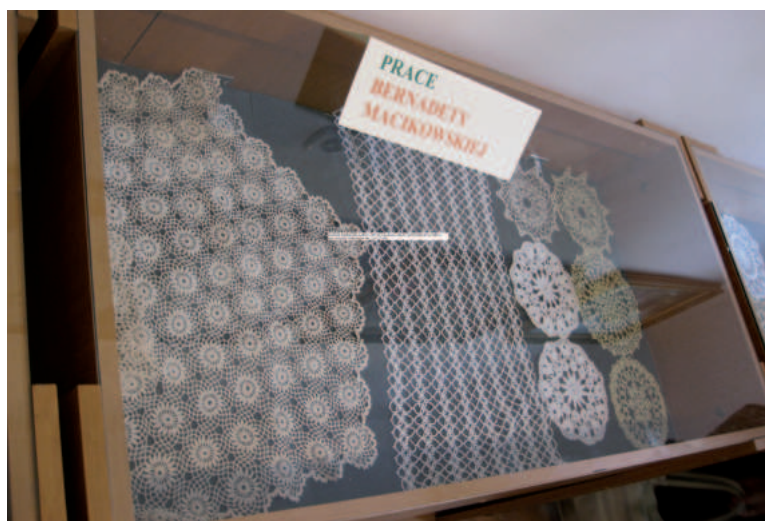
REKLAMA

Blachodachówka
od 20,99 zł brutto

Trapez
od 19,50 zł brutto

gonty, dachówki,
ogrodzenia, akcesoria
montaż

JABŁONOWO POMORSKIE
ul. Główna 29A
tel. 783 168 278
e-mail: europa@jablonowo.wp.pl
Prosimy dzwonić przed przyjazdem

Wąbrzeźno

Mistrzostwa na plaży

Walka między srebrnymi oraz brązowymi medalistami

W turnieju wzięły udział trzy pary szczypiornistek z Vambresi

Po raz pierwszy w Wąbrzeźnie zorganizowano Turniej w Siatkówce Plażowej, który odbył się na miejskiej plaży w minioną niedzielę. Po zaciętej walce zwycięski, okazał się duet - Mateusz Simson oraz Michał Żuchowski.

Pierwotnie turniej miał odbyć się w sobotę, jednakże plany pokrzyżowała deszczowa pogoda. W niedzielę nic już nie stało na przeszkodzie, by jedenaście dwuosobowych teamów z Wąbrzeźna i okolic stanęło do walki o złote medale.

Zwycięzcami okazał się duet Simson - Żuchowski, którzy potrzebowali tie-breaka, by wygrać w finałowej rozgrywce z parą Potocki - Natkowski. Trzecie miejsce wywalczyli Rygielski - Kujawski.

- Turniej był bardzo dobrze zorganizowany. Pogoda w końcu nam dopisała. Podeszedłem do zawodów bardzo serio, chyba jak wszyscy. To nie była tylko zabawa.

Najlepsi na podium

Cieszę się z wygranej – powiedział zwycięzca Mateusz Simson z Wielkądza.

Organizatorem Turnieju był Projekt Plaża. Już w najbliższą sobotę o godzinie 10.00 odbędą się z kolei na miejskiej plaży zawody

w piłkę ręczną, na które zapraszają wąbrzeskie szczypiornistki. Pięcioosobowe drużyny mogą przesyłać zgłoszenia na adres info@projektplaża.com.

Paulina Szulc

Zagrywka Mateusza Simsona, który wraz z kolegą Michałem Żuchowskim wygrali cały turniej

Dziurawy blok

Powiat

Zdolni na start po stypendium

Uzdolnieni uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z regionu mają szansę na stypendium marszałka województwa. Nabór wniosków o wsparcie w ramach trzeciej edycji projektu „Zdolni na start” rozpocznie się 16 sierpnia.

Trzecia edycja projektu „Zdolni na start” została zaplanowana na dwa lata. W tym roku szansę na otrzymanie pomocy finansowej ma 260 uczniów z regionu. Urząd Marszałkowski przyznaje wsparcie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Wysokość stypendium to 380 złotych brutto miesięcznie przez 12 miesięcy. Jest ono wypłacane w czterech transzach.

- Program skierowany jest do uczniów, którzy dobrze radzą sobie w nauce i mogą pochwalić się sukcesami w różnego rodzaju olimpiadach i konkursach. Nasz cel to ułatwienie i przyspieszenie rozwoju edukacyjnego młodych ludzi, zwłaszcza w zakresie nauk matematycznych i przyrodniczych – mówi marszałek Piotr Całbecki.

Aby móc ubiegać się o stypendium marszałka, trzeba spełnić kilka warunków. O stypendium mogą starać się uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na terenie naszego województwa, którzy osiągają dobre wyniki w nauce, uczestniczą w konkursach i olimpiadach lub samodzielnie bądź w zespole napisali pracę naukową albo przeprowadzili badania ocenione

pozytywnie. Przeciętny dochód rodziny ucznia w przeliczeniu na jedną osobę nie może przekraczać 1008 złotych (w przypadku uczniów niepełnosprawnych 1166 złotych). Oprócz tego uczeń zobowiązuje się do przygotowania wraz ze swym opiekunem dydaktycznym indywidualnego planu rozwoju edukacyjnego, który będzie musiał wykonać. Wynagrodzenie - 90 złotych miesięcznie - otrzymają również nauczyciele, będący opiekunami dydaktycznymi stypendystów.

Nabór wniosków ruszy 16 sierpnia i potrwa do 23 września. Trwają prace nad przygotowaniem dokumentów rekrutacyjnych oraz strony internetowej, na której znajdzie się generator wniosków o przyznanie stypendium.

W 2010 roku stypendia otrzymało 371 uzdolnionych uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z regionu.

Link do regulaminu przyznawania stypendium oraz do załącznika z wykazem branych pod uwagę olimpiad i konkursów dostępny jest na stronie internetowej www.wabrzezo.pl.

oprac.

Paulina Grochowalska

Wąbrzeźno

Lokalne publikacje kup w promocji

W Miejskim Punkcie Informacji przez cały sierpień będzie można kupić lokalne wydawnictwa w atrakcyjnej cenie.

Książka od zawsze była najlepszym źródłem wiedzy dla człowieka. Niestety ludziom coraz częściej trzeba przypominać, jak ważne jest czytanie. Wydawnictwa mają skuteczne metody aby przekonać ludzi do tej formy rozrywki czy nauki. Coraz częściej organizowane są

promocje, na których można kupić książki w dobrych cenach. W Miejskim Punkcie Informacji od 1 do 31 sierpnia potrwa wyprzedaż książek związanych z Wąbrzeźnem. Warto uzupełnić swoją biblioteczkę o te wartościowe pozycje.

oprac. PG

Do nabycia w MPI w promocyjnej cenie są następujące publikacje:

1. E. Stańczewski, „Szeregowiec dwu armii” – 3,15 zł/egzemplarz
2. R. Prusakowski, „Wąbrzeska kolejka powiatowa” – 6,30 zł/egzemplarz
3. Album „Wąbrzeźno gestern und heute” – 21,00 zł/egzemplarz
4. „Wąbrzeźno i Syke w legendzie” – 4,20 zł/egzemplarz
5. „Historia Wąbrzeźna” – II tomy w cenie 55,70 zł w prezencie dołączona książka R. Prusakowskiego „Wąbrzeska kolejka powiatowa”.

W ofercie promocyjnej dostępny jest także plan miasta Wąbrzeźno – 1,23 zł/sztuka oraz denary wąbrzeskie: blister – 16,50 zł/sztuka.

Gimnastyka szarych komórek

W Gminnym Ośrodku Kultury w Książkach zorganizowano warsztaty kreatywnego myślenia dla młodzieży gimnazjalnej i licealnej. Zajęcia prowadziła trójka studentów UMK w ramach programu „PROJEKTOR – wolontariat studencki”.

„PROJEKTOR” to ogólnopolski program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowany przez Fundację Rozwoju Wolontariatu. Program ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży mieszkającej na wsi i w małych miastach. W ramach programu studenci docierają do nich przekazując im wiedzę i pozytywne wzorce. Zachęcają do dalszego rozwoju i nauki. Program „PROJEKTOR” w unikalny sposób łączy dziecięcą chęć uczenia się i poznawania świata ze studenckim zaangażowaniem. Dzięki tej inicjatywie środowisko akademickie, szkolne, a także samorządy i społeczności lokalne wymieniają się wiedzą oraz doświadczeniami, czerpią inspirację i nawiązują kontakty. Program promuje aktywne postawy

wśród uczniów, a także studentów, u których kształtuje poczucie społecznej odpowiedzialności i solidarności, umożliwiając jednocześnie realizację własnych pasji i zainteresowań.

Warsztaty w GOK w Książkach trwały 5 dni (20-24 lipca), po 5 godzin dydaktycznych każdego dnia. W ramach programu „PROJEKTOR” wolontariusze Paulina Pamuła, Janusz Jankowski i Wojciech Nędra realizowali projekt „Kreatywne gry i zabawy”, którego głównym założeniem było udowodnienie młodzieży, że każdy z nas może być pomysłodawcą - wystarczy chcieć i trenować umysł, podobnie jak się ćwiczy ciało. Różnorodne gry i zabawy były dla uczestników zajęć nie tylko okazją do rozwijania kreatywności, ale także dostarczyły mnóstwo rado-

ści, ćwiczyły refleks, zdolność zapamiętywania, przedsiębiorczość i umiejętność pracy w grupie.

- Rozwijanie kreatywności nie jest jedynym celem naszego projektu. Chcemy również zaproponować młodzieży nowe, alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, dzięki którym młodzi ludzie będą mogli odebrać się od komputera, świetnie się bawić, a przy okazji ćwiczyć umysł – mówi Paulina Pamuła, wolontariuszka programu „PROJEKTOR”.

Uczestnicy warsztatów tworzyli film metodą zdjęć poklatkowych, grali w gry fabularne RPG i LARP, poznali także gry planszowe, które mogą samodzielnie wykonać.

oprac. Paulina Grochowalska,
fot. www.gokksiazki.neostrada.pl

Lipnica

Małe zamki dla maluchów

Skansen miniatur zamków krzyżackich w Lipnicy podbił już serca wielu dzieci. Z jego pomysłodawczynią Grażyną Biestek rozmawiała Agnieszka Zielińska.

Skąd pomysł na skansen?

- W ruinach zamku krzyżackiego w Radzynie Chełmińskim spotykałam się z dziećmi i prowadziłam tzw. zabawy ortograficzne pod nazwą „Ortofrajda”. Z roku na rok zmniejszało się bezpieczeństwo przebywających tam grup wycieczkowych. Dlatego też z dniem, kiedy wygasła umowa na dzierżawę ruin zamkowych, zrodził się pomysł utworzenia skansenu miniatur zamków krzyżackich w Lipnicy. Postanowiłam zbudować małe zamki dla małych dzieci.

Czym jest „Ortofrajda”?

- W 2000 roku rozpoczął przygodę z Ortofrajdą. Jest to nie tylko metoda nauczania ortografii przez kolory, ale także to kraina, w którą przenoszą się dzieci

podczas zajęć z pedagogiem i rycerzem – tropicielem skarbów. W tym systemie wiodącą rolę odgrywa pomysł nadania podstawowym ortogramom stałych kolorów i stworzenie w ten sposób pojęcia „Ortokolorków”. System ten jest przeznaczony głównie dla dzieci z I, II i III klasy szkoły podstawowej, które dopiero rozpoczynają trudną naukę polskiej ortografii.

Program zajęć jest tak skonstruowany, aby dzieci mogły uczestniczyć w wesołej zabawie dydaktycznej. Nielubiane zazwyczaj wyrazy z zagadkami ortograficznymi ożywają w trakcie ortofrajdkowych zabaw plenerowych. Dzieci poszukują starej ortofrajdkowej mapy, a następnie szukają ukrytego skarbu.

Co obecnie znajduje się w skansenie?

- Skansen miniatur zamków krzyżackich został utworzony w roku 2010 na powierzchni 0,3 ha. Znajdują się tu trzy miniatury zamków krzyżackich: miniatura zamku krzyżackiego w Papowie Biskupim, miniatura zamku krzyżackiego w Toruniu i miniatura zamku krzyżackiego w Golubiu-Dobrzyniu. Miniatury są wykonane w skali 1:20 i 1:30. Technika wykonania jest bardzo żmudna – zrobione są z wypalanych specjalnie cegiełek i dachówek. Miniatury rekonstruowane są w oparciu o starannie przygotowaną dokumentację, uwzględniającą fotografie z wykopalisk, ryciny i inne materiały historyczne. Wykonawcy

Żywa lekcja historii

Dzieci rozwiązują kolorowe dyktando

Pasowanie na rycerza „Ortofrajdy”

Turniej strzelania z łuku

Grażyna Biestek prezentuje miniatury zamków

Prezentacja miniaturowych zamków

Zabawy z ortografią

Prawie jak Robin Hood

wielokrotnie przeprowadzali wizje lokalne istniejących obiektów i ich pozostałości. Każda z miniatur waży około 700 kilogramów.

Od kiedy można oglądać miniatury zamków krzyżackich?

- Skansen został udostępniony do zwiedzania w maju br. Dla grup wycieczkowych prowadzimy historyczne warsztaty szkoleniowe. Tu też został przeniesiony wspomniany wcześniej uniwersytec „Ortofrajdy” z ruin zamku krzyżackiego w Radzynie Chełmińskim. Istniejące w pobliżu skansenu zaplecze gastronomiczne oraz higieniczno-sanitarne zaspokoili potrzeby turystów. Do teraz skansen odwiedziło około 400 dzieci z całej Polski.

Jak wygląda program pobytu w skansenie grup zorganizowanych?

- Program spotkania trwa od trzech do czterech godzin. Na początku rycerz „Ortofrajdy” wita przybyłą grupę wycieczkową i dzieci przebierają się w ortofrajdkowych rycerzy. Jeśli grupa jest duża, to dokonujemy podzia-

łu na mniejsze grupy szkoleniowe. Następnie dzieci udają się na zwiedzanie miniatur zamkowych, zapoznają się z ich historią oraz regułami zakonnego życia. Biorą udział w turnieju strzelania z łuku. Zapoznają się z systemem kolorowej „Ortofrajdy”, wspólnie rozwiązują kolorowe dyktanda czy bawią się w ortopuzzle. Największą atrakcją jest poszukiwanie skrzyni ze skarbem oraz pasowanie na rycerza „Ortofrajdy”.

Plany na przyszłość?

- W następnym sezonie planuję otworzyć ptasie minizoo oraz stanowisko wykopaliskowe. Chciałabym jeszcze stworzyć labirynt z żywoptłotu z amboną w środku i udostępnić zarówno indywidualnym turystom, jak i grupom wycieczkowym, stanowisko do strzelania z łuku. Planuję odwiedzać szkoły z „Ortofrajdą” a pod koniec roku szkolnego zrobić uroczyste podsumowanie.

Agnieszka Zielińska
fot. AZ i nadesłane

Powiat

Witajcie!

Oto najmłodszy mieszkańcy regionu:

Maksymilian Dąbrowski

Maksymilian jest drugim dzieckiem Emilii i Adama Dąbrowskich z Wąbrzeźna. Urodził się 21 lipca, ważył 3720 gramów i mierzył 56 centymetrów. W domu czeka na niego 2,5-letnia Lenka.

Amelka Majkowska

Córka Iwony Cyrklaff i Mariusza Majkowskiego z Wąbrzeźna urodziła się 21 lipca, ważyła wtedy 3730 gramów i mierzyła 56 centymetrów. Amelka ma starszą siostrę 2-letnią Maję.

Marcel Buczkowski

Syn Pauliny Strzeleckiej i Sylwestra Buczkowskiego z Wąbrzeźna na świat przyszedł 23 lipca, ważył wtedy 2990 gramów i mierzył 54 centymetry.

tekst i fot. P. Grochowalska

Wąbrzeźno

Parkiet jak nowy

Wakacje to najlepszy czas na przeprowadzanie w szkołach mniejszych i większych remontów. W Szkole Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie wykonano prace renowacyjne parkietu na sali gimnastycznej. Parkiet został naprawiony w miejscach, gdzie klepki były luźne, oszlifowany i pokryty warstwą lakieru.

tekst i fot. Paulina Grochowalska

Płużnica

Ich polskie wakacje

Dwie niemieckie delegacje spędzą początek sierpnia w gminie Płużnica. Na czele oficjalnej delegacji z partnerskiego Hagen stanie tamtejsza burmistrz Susanne Puvogel. Oprócz oficjeli do Polski przybędzie również grupa młodzieży reprezentująca tamtejsze ochotnicze straże pożarne.

Gmina pozyskała pieniądze na obie wizyty pisząc unijne projekty. Projekt pt. „Polsko-niemieckie spotkania na rzecz partnerskiej współpracy Płużnicy i Hagen” wesprze w tym roku dotacja z Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej w wysokości 7 500 zł. Na projekt pt. „Młodzi ochotnicy z Hagen i Płużnicy” pozyskano natomiast wsparcie z Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży w wysokości 21 195 zł.

Przybycie grupy niemieckiej młodzieży umożliwi jej poznanie Polski. Nasza młodzież, która będzie towarzyszyć niemieckim rówieśni-

kom będzie miała natomiast szansę zapoznać się z tym jak żyją ich koleżanki i koledzy zza Odry oraz szlifowania znajomości języków obcych.

Wizyta delegacji na czele z Susanne Puvogel rozpocznie się 4 sierpnia od spotkania z przedstawicielami władz gminy i wspólnej kolacji. Nazajutrz do Płużnicy przybędzie większa grupa młodzieżowa. Plan wizyty oficjalnej delegacji przewiduje m.in. zwiedzanie siedziby straży pożarnej w Golubiu-Dobrzyniu, odwiedzin w gminnych OSP w Płużnicy i Czaplach, wyjazd do Torunia, zapoznanie się z działalno-

ścią organizacji pozarządowych oraz zajęcia integracyjne.

Młodzież z Niemiec rozlokowana będzie m.in. w miasteczku namiotowym w Orłowie. Przewidziano również dyskotekę, wycieczkę do Gdańska, zwiedzanie samej gminy Płużnica, Golubia-Dobrzynia i Torunia. Poza tym zaplanowano zawody strażackie, rozgrywki sportowe i spotkania integracyjne.

Delegacja oficjalna opuści Płużnicę w poniedziałek 8 sierpnia. Młodzież zostanie dłużej, bo do 13 sierpnia.

PW

PRAWNIK RADZI

Poniosłeś straty w wyniku wichury? Możesz dostać odszkodowanie, nawet wtedy gdy mienie nie było ubezpieczone.

Rząd wypłaca już zasiłki poszkodowanym w ostatnich nawałnicach. Każda rodzina może liczyć na 6 tys. zł. Pieniądze mają zaspokoić pierwsze potrzeby, jak kupno leków, odzieży i jedzenia.

Premier zapowiedział też pomoc finansową w odbudowie domów. – Niezależnie od tego czy są ubezpieczone czy nie – obiecał Donald Tusk.

Pomoc państwa może okazać się jednak za niska. Osoby, które ubezpieczyły mieszkanie od zdarzeń losowych (huragan, uderzenie pioruna, gradobicie, nawałnica czy upadek drzewa) mogą liczyć na dodatkowe pieniądze. Jak je dostać?

Krok pierwszy – ratuj co się da

W przypadku zerwania dachu nie możemy po prostu patrzeć, jak deszcz zalewa i niszczy wnętrze domu. Musimy działać i dążyć do jak największego zminimalizowania szkody. Jeśli tego nie zrobimy, to nie dostaniemy pieniędzy, a wykupiona polisa na nic się nie przyda.

Dlatego też zaraz po ustaniu nawałnicy, huraganu czy powodzi należy niezwłocznie rozpocząć prace porządkowe. – Zwleknięcie z podjęciem tych działań aż do momentu przyjazdu przedstawiciela zakładu ubezpieczeń może spowodować zwiększenie rozmiaru szkody, a co za tym idzie ubezpieczyciel będzie mógł wówczas zmniejszyć odszkodowanie lub w ogóle go nie wypłacić – tłumaczy Cezary Orłowski, ekspert z Biura Rzecznika Ubezpieczonych.

Za co się zabrać?

– wynieść z uszkodzonego domu wszystko, co nadaje się do osuszenia, oczyszczenia i uratowania,

– jeśli zerwał się dach budynku, to przenieść wszystkie przedmioty narażone na zniszczenie przez deszcz do innych budynków lub pomiesz-

czeń,

– w przypadku zerwanego dachu konieczne jest również choćby prowizoryczne zadaszenie, czyli przykrycie górnej części budynku plandeką (folią).

Wszystkie prace powinniśmy też odpowiednio udokumentować. Pomocne przydadzą się zdjęcia czy filmiki video. – Wystarczy zwykły telefon komórkowy zaopatrzony w aparat cyfrowy – zaznacza Orłowski.

Krok drugi – oszacuj straty

Następnie musimy sprawdzić, co zostało zniszczone i policzyć, ile wydamy na naprawę. Tutaj również warto podeprzeć się zdjęciami, które zobrazują uszkodzenia.

Jeśli po wicherze pojawi się Straż Pożarna lub inne służby państwowe, to warto jest – w miarę możliwości – uzyskać od nich zaświadczenie o przeprowadzonych akcjach ratunkowych, zabezpieczających mienie lub informacji o stwierdzonych stratach.

Taki dokument może być dodatkowym atutem w walce o odszkodowanie. – Zaświadczenie od służb ma walor dokumentu urzędowego, którego moc dowodowa jest większa niż dokumentu prywatnego – czytamy na stronie Rzecznika Ubezpieczonych.

Krok trzeci – dzwoń do ubezpieczyciela

Możemy zadzwonić do najbliższego oddziału towarzystwa, z którym podpisaliśmy polisę. – Ubezpieczyciel nie ma prawa odesłać nas do innego oddziału firmy – podkreśla ekspert z Biura Rzecznika Ubezpieczonych.

Niektóre towarzystwa zastrzegają w umowach, że szkodę trzeba zgłosić w określonym czasie, np. w ciągu

3 – 7 dni od uszkodzenia domu. Warto więc zajrzeć do polisy i sprawdzić, ile mamy czasu na wykonanie telefonu. Jeśli się spóźnimy, to ubezpieczyciel może zmniejszyć odszkodowanie.

Po zawiadomieniu towarzystwa czekamy na przyjazd rzeczoznawcy ubezpieczeniowego.

Krok czwarty – postępowanie

Na tym etapie musimy czekać, aż rzeczoznawca oceni szkody i ustali wysokość odszkodowania. Warto przedstawiać swoje szacunki i zdjęcia, które pokażą rozmiar szkód. Ostatnie zdanie co do wypłacenia pieniędzy zawsze należy do firmy ubezpieczeniowej.

Jak wpłynąć na wysokość odszkodowania?

– pokaż rzeczoznawcy zdjęcia szkód i własne szacunki zniszczeń,

– udostępniij rzeczoznawcy wszystkie pomieszczenia, które zostały uszkodzone,

– warto przekazać rzeczoznawcy też zdjęcia uszkodzonego sprzętu elektronicznego oraz w miarę możliwości fotografie przedstawiające wnętrze domu sprzed wichury,

– przydadzą się również oświadczenia świadków, zaświadczenia uzyskane od służb, posiadane rachunki czy paragony potwierdzające koszty związane z usuwaniem skutków żywiołu.

W razie problemu możesz liczyć na pomoc

Darmowe porady są udzielane przez Rzecznika Ubezpieczonych. Eksperci biura pełnią dyżury od poniedziałku do piątku pod numerem telefonu (22) 33 37 328 w godzinach od 9.00 do 19.00.

na podstawie
www.e-prawnik.pl

Wąbrzeźno

Z radością do biblioteki

„Wakacyjne bywanie w bibliotece” - pod takim hasłem wąbrzeska księżnica zorganizowała letnie zajęcia dla dzieci. Zabawy z książką, turnieje, malowanie, wspólne przygotowanie przedstawienia, karaoke – uczestnicy spotkań nie mieli ani chwili na nudę.

Zajęcia dla dzieci w MiPBP odbywały się w poniedziałki, środy i piątki, od 11 do 22 lipca. Spotkania były urozmaicone, by nikt się nie nudził. Dzieciom, które jeszcze nie wyjechały na wakacje albo spędzają je w domu, zajęcia w bibliotece w sposób ciekawy i twórczy wypełniły wolny czas.

- Jest bardzo fajnie. Oglądaliśmy „Beethovena”. Słuchaliśmy też baśni i rysowaliśmy ilustracje do nich. Śpiewaliśmy karaoke – opowiada 11-letnia Martyna Toś.

Młodzi bywalcy mogli pograć w różne gry planszowe. Z radością sprostali zadaniu, jakim było przygotowanie inscenizacji baśni „Śpiąca królewna”.

- Byłam Śpiącą Królewną. Sami sobie robiliśmy stroje na zajęcia. Wszyscy uczestniczyliśmy w tym przedstawieniu. Ja miałam najwięcej zdań do powiedzenia – mówi z dumą 8-letnia Sandra Izbrandt.

Dzieci, które lubią rywalizować w konkursach wiedzy, również znalazły coś dla siebie.

- Dzisiaj będziemy bawić się w „Kocham Cię, Polsko”, a jutro będzie turniej o baśniach – informuje 9-letnia Kinga Gołębiewska.

Wakacyjne zajęcia w bibliotece dobiegły końca, ale zostały miłe wspomnienia i przekonanie, że biblioteka to przyjazne miejsce, które warto często odwiedzać.

Paulina Grochowalska,
fot. PG, nadesłane (MiPBP)

Dębowa Łąka, Niedźwiedź

Odwiedzili dinozaury

Dzieci z sołectw Dębowa Łąka i Niedźwiedź odwiedzili Sołec Kujawski gdzie zwiedzili park dinozaurów.

Dzieci zwiedziły Jurapark, idąc ścieżkami edukacyjnymi podzielonymi chronologicznie na okresy geologiczne. Oglądali naturalnej wielkości prehistoryczne gady.

- W Muzeum Juraparku podziwialiśmy gabloty z prehistorycznymi mieszkańcami mórz i oceanów, szkieletami ludzkimi oraz zatopionymi w bursztynie komarami i muchami – podsumowują uczestnicy wyprawy.

Ogromne wrażenie na wszyst-

kich uczestnikach wycieczki zrobił naturalnej wielkości model mamuta. Ta jednodniowa wycieczka dała uczestnikom wiele radości i zabawy.

Organizatorem wycieczki był Zespół Szkół w Dębowej Łące, który otrzymał dofinansowanie z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającej przy Urzędzie Gminy Dębowa Łąka.

Agnieszka Zielińska

fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Dzieciaki kręcą teledysk

Różne formy telewizyjne, obsługę kamery, sposób montażu – uczestnicy warsztatów telewizyjnych poznają tajniki „robienia” telewizji.

W poprzednim numerze pisaliśmy o warsztatach dla dzieci i młodzieży zorganizowanych przez Stowarzyszenie św. Łukasza i Gminę Miejską Wąbrzeźno. Rozmawialiśmy wtedy z uczestnikami warsztatów dziennikarskich. Nowa grupa uczestniczy w warsztatach telewizyjnych, które potrwać do 29 lipca. Projekt dofinansowany został z pieniędzy Europejskiego Funduszu Społecznego.

Do prowadzących warsztaty Bożeny i Marka Kilańskich dołączył operator Marek Sobolewski. Młodzi uczestnicy spotkań poznają różne formy telewizyjne m. in. program kulinarny, talk show, dziennik telewizyjny i uczą się ich produkcji: od scenariusza, poprzez kręcenie, do montażu.

- Zajmujemy się na tych warsztatach operatorstwem telewizyjnym i montażem. Pracujemy nad teledyskiem. Dzieciaki same nagryły materiał, same wymyśliły układy taneczne, wybrana osoba rejestrowała wszystko kamerą. Teraz postaramy się to zmontować. Oczywiście, wszystko realizujemy w formie zabawy, żeby nie męczyć jakimiś trudnymi technicznymi pojęciami – mówi Marek Sobolewski.

„Robienie” telewizji okazało się bardzo wciągające. Dzieci podstawy opanowały perfekcyjnie.

- Nauczyliśmy się w jaki sposób należy trzymać kamerę: na wprost i z boku. Poznaliśmy różne plany filmowe: amerykański, średni, bliski, zbliżenie i detal – wymienia 10-letnia Ola Olszewska.

- Oglądaliśmy różne filmy. Kręciliśmy też swoje odcinki, które zmontujemy w teledysk – mówi 12-letni Mikołaj Wiśniewski.

Wkrótce efekt końcowy warsztatów telewizyjnych – teledysk - będzie można obejrzeć na stronach internetowych miasta.

Od 1 do 12 sierpnia tajniki tworzenia scenariuszy, reżyserii, montażu i produkcji będą zgłębiać uczestnicy warsztatów filmowych

tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Dzieci oglądają efekty swojej pracy

Warsztaty telewizyjne

Ola Olszewska i Mikołaj Wiśniewski - uczestnicy warsztatów

REKLAMA
W TYGODNIKU

CWA

ZADZWOŃ !!!
tel. (56) 682 26 80

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO PROGRAM TELEWIZYJNY

HITY TYGODNIA

PIĄTEK 21:55 POLSAT - DRAKULA

Horror, 150 min, USA (1992)

Film zaczyna się w XV wieku, kiedy to rumuński książę Vlad wyrusza na wojnę, aby bronić chrześcijan przed najazdem Turków. W swoim zamku zostawia ukochaną Elizabetę. Vlad wychodzi zwycięsko z wojny, zanim jednak zdążył wrócić do siebie, podstępni wrogowie wysyłają do jego ukochanej wiadomość, że książę nie żyje. Zrozpaczona Elizabetta nie mogąc pogodzić się z jego śmiercią, skacze do rzeki. Kiedy Vlad przybywa do domu, dowiaduje się, że kapłani nie mają zamiaru pochować księżniczki, gdyż odebrała sobie życie. Wściekły książę niszczy kaplicę, wyrzeka się Boga i obiecuje dokonać zemsty przy użyciu złych sił. Przenosimy się do XIX wieku. Młody prawnik, Jonathan Harker dostaje zlecenie - ma zastąpić kolegę po fachu, Renfielda, który po powrocie z Rumunii został zamknięty w mrocznym zakładzie dla obłąkanych. Harker żegna się ze swoją ukochaną, Miną, która na ten czas zamieszka u swojej przyjaciółki, Lucy. Dziewczyna jest trochę zawiedziona, że kolejny raz muszą przekładać ślub. Harker przybywa do zamku hrabiego, lekko zdezorientowany niesamowitymi zjawiskami, które widział po drodze. Gospodarz również sprawia dziwne wrażenie, ale w końcu podpisuje akt zakupu kilku terenów w Anglii. Podczas rozmowy z prawnikiem, hrabia dostrzega zdjęcie Myny i rozpoznaje w niej swoją ukochaną sprzed wieków. Postanawia szybko zadziałać i zmusza Jonathana do zostania w zamku na miesiąc. Ten po spotkaniu z wampirzycami już nie ma wątpliwości, że miły klient jest potworem, nie może jednak się wydostać z jego siedziby. Dracula organizuje sobie wyprawę do Anglii, po drodze mordując całą załogę statku przybiera ciało młodego i przystojnego mężczyzny. W Londynie spotyka na ulicy Minę.

SOBOTA 21:00 TV 4 - DORWAĆ CARTERA

Thriller, 130 min, USA (2000)

Jack Carter to egzekutor długów pracujący dla bukmachera w Las Vegas. Przez całe życie ścigał dłużników, wymuszał spłatę zaległych zobowiązań, wymierzał kary. Ciągłe pracował, zaniedbując sprawy osobiste, dlatego teraz żyje samotnie, bez rodziny i przyjaciół. Pewnego dnia dowiaduje się o tragicznej śmierci brata - Richiego, który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi samochodowemu. Postanawia pojechać do rodzinnego Seattle, aby wesprzeć żonę i córkę zmarłego. Śmierć brata nie wygląda jednak według Jacka na wypadek. Podejrzewa, że całą tą sprawą kryje się morderstwo. Szukając wyjaśnienia swoich wątpliwości, Jack wsiada do pociągu, zabierając ze sobą walizkę po brzegi wypełnioną arsenałem najnowocześniejszej broni na świecie. Musi pomścić krzywdę wyrządzoną jego rodzinie. Tymczasem żona Richiego - Gloria i córka - Doreen podchodzą do niego bardzo nieufnie. Szczególnie Gloria nie może zrozumieć tego nagłego zainteresowania rodziną. Jack nie rezygnuje. Kontynuując swoje śledztwo, natrafia na kolejne sensacyjne informacje. Udaje się do klubu, w którym pracował Richie i spotyka się z jego szefem - Cliffem Brumby, który przekazuje mu kasetę wideo z ostatniego dnia pracy Richiego. Nagranie ujawnia między innymi powiązania z piękną Geraldin prostytutką pracującą dla Cyrusa Paice'a, producenta filmów porno. W trakcie dochodzenia Jack odkrywa, że nic nie jest takie, jakim mogłoby się wydawać, zaś im bliżej jest prawdy, tym więcej pojawia się pytań, również o jego własne motywacje zemsty.

PONIEDZIAŁEK 22:10 TVP 1 - CUDOWNIE OCALONY

Komedia, 95 min, Polska (2004)

Lata 60. - Mazurach. Mikołaj został w czasie wojny ciężko ranny. I wtedy postanowił, że jeśli przeżyje, postawi kapliczkę Matce Boskiej. Ale tak właściwie to lata mijały, a "cudownie ocalony" nie spełniał obietnicy. Pewnego dnia, czując, że chyba pora mu umierać, postanawia czym prędzej dopełnić zobowiązań. Wtedy pojawiają się problemy - przewodniczący urzędu gminnego odmawia mu zgody na budowę i przydziału cementu, a ksiądz nie chce poświęcić "samowoli budowlanej" w obawie, że podpadnie władzy. Mikołaj jednak nie ustaje w wysiłkach dopełnienia obietnicy.

TVP 1

06:00 Kawa czy herbata?
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie
08:20 Telezakupy
08:55 Domisie (222) - dla dzieci
09:35 Kacper (25) - serial
10:05 To Timmy! (39) - serial
10:20 Na wysokiej fali (12) - serial
10:55 Bulionerzy (8) - serial
11:25 My, wy, oni
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:45 Klan (2060) - serial
13:15 Klan (2061) - serial
13:45 Kyle XY (33) - serial
14:35 Przebojowa noc
14:50 Pogodni (21) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Pogodni (21) - serial
15:20 Plebania (1698) - serial
15:50 Galapagos (1) - dokument
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Siostry (4) - serial
18:25 Tygrysy Europy (12) - serial
19:10 Stacyjkowo (20) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Ojciec Mateusz (6) - serial
21:15 Pogodni (21) - serial
21:25 Sprawa dla reportera
22:15 Polski crash - film sensacyjny
00:00 Wydział zabójstw (11) - serial
00:30 Wydział zabójstw (12) - serial
01:10 Wojownik - film sensacyjny
02:45 Stan nieważkości - dokument

tvn

06:00 Mango - Telezakupy
08:00 Rozmowy w toku
08:55 Kuchenne rewolucje
09:50 Dwóch i pół (18) - serial
10:20 Dwóch i pół (19) - serial
10:50 BrzydUla (123) - serial
11:20 BrzydUla (124) - serial
11:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
12:50 Na Wspólnej (1384) - serial
13:15 Na Wspólnej (1385) - serial
13:45 Na Wspólnej (1386) - serial
14:15 Detektywi - serial
14:50 W-11 wydział śledczy - serial
15:30 Plotkara (12) - serial
16:25 Rozmowy w toku
17:20 Pogoda na wakacje
17:25 Sąd rodzinny - serial
18:25 Detektywi - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 W-11 wydział śledczy - serial
20:50 Incydent - thriller
22:50 Bez śladu (1) - serial
23:55 Szymon Majewski Show (2)
00:55 Orange Warsaw Festival
01:50 Arkana magii

kinor

08:00 Za drzwiami Actors Studio - dokument
09:05 Zofia - dramat
10:45 Wiedźmin (10) - serial
11:50 Dzień weselny - komediodramat
14:05 Historia niemoralna - film psychologiczny
16:00 Harry Potter - ostatnia odsłona - dokument
16:45 Wewnętrzna wojna - dramat
18:25 Kocha, nie kocha - thriller
20:10 Nieobecny - dramat
21:50 Nagła śmierć - thriller

Stadion sportowy w Pittsburgu staje się celem ataku terrorystycznego. Banda pod wodzą Fossa bierze jako zakładników 17 tysięcy widzów, wśród których jest też wiceprezydent Stanów Zjednoczonych.

23:50 Matka - melodramat
01:50 Koszmar minionej zimy - horror

TVP 2

06:30 Na wariackich papierach (50) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie - lato
10:50 Pogodni (20) - serial
10:55 Telezakupy
11:25 Familiada
12:00 Bliżej lasu (6) - przyroda
12:25 Duże dzieci (56)
13:25 October Road (3) - serial
14:10 Lokatorzy (27) - serial
14:40 Pogodni (21) - serial
14:45 Czerdziestolatek - 20 lat później (6) - serial
15:50 Pytanie na lato - dokument
16:00 Panorama - kraj
16:25 Pogoda
16:35 Laskowik & Malicki
17:20 Gilotyna (104)
18:00 Panorama
18:20 Sport-telegram
18:25 Pogoda
18:40 Na kłopoty Bednarski (1) - serial
19:55 Kabaretowy Klub Dwójki (7)
20:15 Krwiożercza małpa - horror
22:50 Zagadki umysłu (13) - serial
23:45 Człowiek z marmuru - dramat
02:30 Bossa Nova na Dwóch Brzegach (1) - muzyka

tvn

06:10 Na Wspólnej (996) - serial
06:40 Na Wspólnej (997) - serial
07:10 W roli głównej
07:45 W roli głównej
08:20 Zaklinaczka duchów (19) - serial
09:20 Kobra - oddział specjalny (8) - serial
10:20 Bez śladu (19) - serial
11:20 Telezakupy
12:55 Granie na ekranie
13:25 Apetyt na kasę
13:55 B jak brzydula (38) - serial
14:25 B jak brzydula (39) - serial
14:55 W roli głównej
15:30 W roli głównej
16:00 Zaklinaczka duchów (20) - serial
17:00 Ostry dyżur (7) - serial
18:00 Bez śladu (20) - serial
19:00 Kobra - oddział specjalny (9) - serial
20:00 Blink - film sensacyjny
22:15 Bezimienni (3) - serial
23:15 Zło pod podłogą - horror
01:00 Arkana magii

CANAL+

06:00 Łapu capu ekstra
06:30 Muzyka - muzyka
07:00 Nie przegap
07:10 Łapu capu
07:15 Amerykański tata (13) - serial
07:40 Łapu capu
07:45 Człowiek z M-3 - komedia
09:20 Ciekawski George - Malpison i Gwiazdka - film animowany
10:20 Poirot - Tragedia w trzech aktach - film kryminalny
12:00 Dobra wróżka - film fantastyczny
13:45 Nazywam się Khan - melodramat
16:30 W kogo ja się wrodziłem - film obyczajowy
17:40 Czarna błyskawica - film sensacyjny
19:30 Amerykański tata (14) - serial
19:55 Łapu capu
20:00 Przez 24 godziny (2) - serial
20:45 Nie przegap
20:55 Łapu capu
21:00 Mentalista (5) - serial
21:40 Mentalista (6) - serial
22:30 Rockefeller Plaza 30 (10) - serial
23:00 Dubel - dokument
00:25 Legenda o piekielnym domu - horror
02:05 Konsumenci - komedia

EUROSPORT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:15 TV market
07:30 Przygody Animków (61) - serial
08:00 Nowe przygody Scooby'ego (3) - serial
08:30 Pinky i Mózg (8) - serial
09:00 Rodzina zastępcza plus (269) - serial
10:00 Sabrina, nastoletnia czarownica (20) - serial
10:30 Świat według Kiepskich (356) - serial
11:00 Wzór (16) - serial
12:00 Chirurdzy (16) - serial
13:00 Ostry dyżur (17) - serial
14:00 Miodowe lata (39) - serial
14:45 Linia życia (3) - serial
15:15 Linia życia (4) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:45 Dlaczego ja? (162) - serial
17:45 Trudne sprawy (43) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (55) - serial
20:05 Czarownica - komedia
22:20 Czarna księżeczka - komedia
00:30 Impas (18) - serial
01:20 Zagadkowa noc (636)

4

06:00 Galileo
06:45 Muzyczne listy - muzyka
07:35 Słoneczny patrol (234) - serial
08:25 Dziewczyny z fortuną
09:05 TV market
09:25 Triumf miłości (40) - serial
10:25 Na południe (23) - serial
11:25 Zakłeta miłość (37) - serial
12:25 Muzyczne listy - muzyka
13:30 Dekoratornia - film telewizyjny
14:00 Dziewczyny z fortuną
15:00 Na południe (24) - serial
16:00 Zakłeta miłość (38) - serial
17:00 Zakłeta miłość (39) - serial
18:00 M.A.S.K. (10) - serial
18:30 Inspektor Gadżet (43) - serial
19:00 Triumf miłości (41) - serial
20:00 Galileo
21:00 Podejrzany - film sensacyjny
23:30 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (20) - serial
00:30 Straszny dwór (2)
01:20 Tajemnicza zbrodnia - dramat

EUROSPORT

08:30 Mistrzostwa Świata w Szanghaju
10:00 Mistrzostwa Świata w Szanghaju
12:00 Mistrzostwa Świata w Szanghaju
14:00 Islandia - Hiszpania
15:45 Czechy - Grecja
17:00 Mistrzostwa Świata w Szanghaju
18:00 Francja - Niemcy
19:45 Watts
20:00 Superkombat w Rumunii
22:00 Total KO
23:00 Clash Time - Spotkanie z gwiazdami
23:05 Tydzień z World Wrestling Entertainment
23:35 Clash Time - Spotkanie z gwiazdami
23:40 Vintage Collection
00:45 Watts
01:00 FIA WTCC

TVP 1

06:00 Kawa czy herbata?
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie
08:25 Telezakupy
08:55 Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Tańca "Muszelki Wigier 2011" w Suwałkach
09:30 Kacper (26) - serial
10:00 To Timmy! (40) - serial
10:10 Pocoyo (52) - serial
10:20 Na wysokiej fali (13) - serial
10:55 Bulionerzy (9) - serial
11:25 Projekt Europa (14) - dokument
11:45 Mazury nieodkryte
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:45 Klan (2062) - serial
13:15 Klan (2063) - serial
13:45 Heidi (3) - serial
14:15 Honor dla niezaawansowanych (1) - serial
14:35 Przebojowa noc
14:50 Pogodni (22) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Pogodni (22) - serial
15:20 Plebania (1699) - serial
15:50 Galapagos (2) - dokument
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Siostry (5) - serial
18:20 Tygrysy Europy (13) - serial
19:10 Księżycowy miś (2) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Krokodyl Dundee w Los Angeles - komedia
22:00 Pogodni (22) - serial
22:15 Powrót do raju - dramat
00:10 Herosi (7) - serial
01:05 07 zgłoś się (7) - serial
02:15 Parada oszustów (2) - serial

tvn

06:00 Mango - Telezakupy
08:00 Rozmowy w toku
08:55 Kuchenne rewolucje
09:50 Dwóch i pół (1) - serial
10:20 Dwóch i pół (2) - serial
10:50 BrzydUla (125) - serial
11:20 BrzydUla (126) - serial
11:50 Sąd rodzinny - serial
12:50 Na Wspólnej (1387) - serial
13:15 Na Wspólnej (1388) - serial
13:45 Na Wspólnej (1389) - serial
14:15 Detektywi - serial
14:50 W-11 wydział śledczy - serial
15:30 Płotkara (13) - serial
16:25 Rozmowy w toku
17:20 Pogoda na wakacje
17:25 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
18:25 Detektywi - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:00 Zabójcy - film sensacyjny
22:50 Władza absolutna - thriller
01:25 Kuba Wojewódzki (18)
02:25 Arkana magii

Kino

08:00 Smarkuła - komedia
10:00 M.A.S.H. - komediodramat
12:05 Wesele w białą noc - dramat
13:50 Za drzwiami Actors Studio - dokument
14:50 Płonące siodła - komedia
16:30 Gigante - komediodramat
18:10 Detektyw Murdoch: Czarna ręka - serial
19:10 Detektyw Murdoch: Głosy - serial
20:10 Gabrielle - dramat

Bogaty biznesmen, Jean Hervey, rozmyśla nad swoim udanym małżeństwem z piękną kobietą. Wróciwszy do domu, znajduje list od żony, w którym oznajmia ona, że odchodzi z innym mężczyzną.

21:50 11:14 - komedia
23:25 Łśnienie - horror
01:35 Homo Father - komediodramat
02:35 Ego - film obyczajowy

TVP 2

06:25 Na wariackich papierach (51) - serial
07:25 Na dobre i na złe (227) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie - lato
10:40 Pogodni (22) - serial
10:45 Telezakupy
11:15 Gilotyna (93)
11:45 Faceci do wzięcia (42) - serial
12:25 Kabaretowy Klub Dwójki (40)
13:25 October Road (4) - serial
14:10 Lokatorzy (28) - serial
14:40 Pogodni (22) - serial
14:45 Czerdziestolatek - 20 lat później (7) - serial
15:50 Pytanie na lato - dokument
16:00 Panorama - kraj
16:25 Pogoda
16:35 Laskowik & Malicki (23)
17:25 Gilotyna (105)
18:00 Panorama
18:20 Sport-telegram
18:25 Pogoda
18:35 Bitwa na głosy (7) - kultura
20:10 Rodzinka.pl (15) - serial
20:35 Rodzinka.pl (16) - serial
21:15 XIII Mazurska Noc Kabaretowa Mragowo 2011 (1)
22:25 Pogodni (22) - serial
22:35 Marco Polo (1) - film przygodowy
00:10 Światła stadionów - film sensacyjny
02:15 Kopciuszek (39) - serial
02:40 Nieśmiertelny III - czarnoksiężnik - film fantastyczny

tvn

06:10 Na Wspólnej (998) - serial
06:40 Na Wspólnej (999) - serial
07:10 W roli głównej
07:45 W roli głównej
08:20 Zaklinaczka duchów (20) - serial
09:20 Kobra - oddział specjalny (9) - serial
10:20 Bez śladu (20) - serial
11:20 Telezakupy
12:55 Granie na ekranie
13:25 Apetyt na kasę
13:55 B jak brzydula (40) - serial
14:25 B jak brzydula (41) - serial
14:55 W roli głównej - rozmowa
15:30 W roli głównej - rozmowa
16:00 Zaklinaczka duchów (21) - serial
17:00 Ostry dyżur (8) - serial
18:00 Bez śladu (21) - serial
19:00 Kobra - oddział specjalny (10) - serial
20:00 Wyspa skarbów - film przygodowy
22:35 Nie z tego świata (2) - serial
23:35 Ponad niebem - komedia
01:40 Arkana magii

CANAL+

07:00 Nie przegap
07:10 Łapu capu
07:15 Amerykański tata (14) - serial
07:40 Łapu capu
07:45 Pogoń za Adamem - film psychologiczny
09:20 Skarb - komedia
10:50 Łapu capu ekstra
11:25 Nowszy model - komedia
13:05 Adam - komediodramat
14:45 Łapu capu
15:00 15 fotografii - dramat
16:05 Rozwody! - komediodramat
17:50 Moon - film sf
19:30 Amerykański tata (15) - serial
19:55 Łapu capu
20:00 Przez 24 godziny (3) - serial
20:45 Nie przegap
20:55 Łapu capu
21:00 Tlen - film muzyczny
22:30 Nasienie upadku - film krótkometrażowy
23:00 Piła 3D - horror
00:35 Galerianki - film obyczajowy
02:00 Ostatni dom po lewej - thriller

Kino

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:15 TV market
07:30 Pies Huckleberry (46) - serial
07:40 Pies Huckleberry (47) - serial
07:50 Pies Huckleberry (48) - serial
08:00 Nowe przygody Scooby'ego (3) - serial
09:00 Rodzina zastępcza plus (270) - serial
10:00 Sabrina, nastoletnia czarownica (21) - serial
10:30 Świat według Kiepskich (357) - serial
11:00 Wzór (17) - serial
12:00 Chirurdzy (17) - serial
13:00 Ostry dyżur (18) - serial
14:00 Miodowe lata (41) - serial
14:45 Linia życia (5) - serial
15:15 Linia życia (6) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:45 Dlaczego ja? (163) - serial
17:45 Trudne sprawy (44) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (110) - serial
20:05 Wielki biały ninja - film sensacyjny
21:55 Drakula - horror
00:25 24 godziny (9) - serial
01:30 24 godziny (10) - serial
02:30 Zagadkowa noc (636)

4

06:00 Galileo
06:45 Muzyczne listy - muzyka
07:35 Słoneczny patrol (235) - serial
08:25 Dziewczyny z fortuną
09:05 TV market
09:25 Triumf miłości (41) - serial
10:25 Zakłęta miłość (38) - serial
11:25 Zakłęta miłość (39) - serial
12:25 Muzyczne listy - muzyka
13:30 V-Max
14:00 Dziewczyny z fortuną
15:00 Na południe (25) - serial
16:00 Zakłęta miłość (40) - serial
17:00 Zakłęta miłość (41) - serial
18:00 M.A.S.K. (11) - serial
18:30 Inspektor Gadżet (44) - serial
19:00 Triumf miłości (42) - serial
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (20) - serial
21:00 Straszny dwór (2)
22:00 Śmierć na talerzu (5) - dokument
23:00 Weekend z niespodzianką - film erotyczny
00:45 Zakładnik - film sensacyjny
02:25 Galileo

EUROSPORT

08:30 Kulisy zespołu
09:00 Mistrzostwa Świata w Szanghaju
10:00 Mistrzostwa Świata w Szanghaju
12:00 Mistrzostwa Świata w Szanghaju
14:00 Francja - Niemcy
14:45 Turcja - Hiszpania
15:45 Polska - Portugalia
17:00 Mistrzostwa Świata w Szanghaju
17:45 Mistrzostwa Europy do lat 19 w Rumunii
19:45 Mistrzostwa Europy do lat 19 w Rumunii
21:45 Anglia - Korea Północna
23:30 Liga Mistrzów w Finlandii
00:30 Mistrzostwa Świata w Szanghaju

TVP 1

06:55 Matura - dramat
07:25 Pogodni (18) - serial
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Mazury nieodkryte
08:20 Cztery pancerni i pies (11) - serial
09:25 Ziarno
09:55 Moi przyjaciele: Tygrys i Kubuś (62) - serial
10:30 Hannah Montana (33) - serial
11:00 Pieskie życie - komedia
12:30 Polityczne menu
12:50 Pogodni (19) - serial
13:00 Wiadomości
13:20 Szatan z siódmej klasy (7) - serial
14:20 Małżeństwo z rozsądku - dramat
16:15 Małpi gang (5) - dokument
16:45 Pogodni (20) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Sprawa wielkiej wagi - dramat
19:05 Magiczne przygody misia Ruperta (35) - serial
19:15 Świnka Peppa (21) - serial
19:30 Wiadomości
19:50 Sport
20:00 Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Świata - Rajd Finlandii
20:05 Pogoda
20:15 Miłość nad rozlewiskiem (8) - serial
21:10 Mistrzostwa Świata w Brazylii 2014
21:40 Pogodni (21) - serial
21:50 Control - thriller
23:40 Głina (19) - serial
00:40 Temida (1) - serial
02:10 Umarłem, aby żyć - film wojenny

tvn

08:00 Co za tydzień
08:30 Dzień dobry wakacje
10:55 Trinny & Susannah ubierają Polskę
11:55 Szymon Majewski Show (2)
12:55 Cofnij zegar (7)
13:25 You can dance - Po prostu tańcz! (9)
15:00 Andre - film przygodowy
17:00 Orange Warsaw Festival
18:00 Kuchenne rewolucje
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Czego pragną dziewczyny - komedia
22:10 Ta podstępna miłość - komedia
00:20 Sekspedycja - komedia
02:30 Arkana magii

Kino

08:00 Za drzwiami Actors Studio - dokument
09:05 Wzgórze - film wojenny
11:20 Jak to się robi - komedia
12:50 Harry Potter - ostatnia odsłona - dokument
13:35 Druga prawda - dramat
15:35 Joanna d'Arc - film historyczny
18:20 Dark Water - horror
20:10 Arlington Road - thriller
Żona Michaela Faradaya zginęła na służbie podczas działań antyterrorystycznych. Od tej pory Michael wszędzie dopatruje się spisku. Jego uwagę przyciąga podejrzane zachowanie jednego z sąsiadów.
22:15 Terminator II: Dzień sądu - film sf
00:40 Więzy miłości - dramat
02:40 Beautiful - komediodramat

TVP 2

06:15 Człowiek wśród ludzi
06:45 Blżej lasu (5) - przyroda
07:05 Tak możesz
07:25 Flintstonowie (35) - serial
07:55 Mikołajek (23) - serial
08:10 Pogodni (18) - serial
08:15 Karino (11) - serial
08:50 Podróż za jeden uśmiech (6) - serial
09:30 Szaleństwo Majki Skowron (6) - serial
10:15 Rififi po sześćdziesiątce - komedia
11:40 Dzień na wyścigach - Służewiec 2011
11:55 ZOO story (16) - dokument
12:30 Kocham Cię, Polsko! (57)
14:00 Familiada
14:30 Kabaretowe wakacje z duchami (1) - dokument
14:40 Wojciech Ciejrowski - boso przez świat (105) - dokument
15:10 Festiwal Filmu i Sztuki Dwa Brzegi 2011 - Kazimierz Dolny/Janowiec nad Wisłą (1)
15:15 Kabaretowy pojedynek gigantów (1)
16:00 Słowo na niedzielę
16:05 Dzień na wyścigach - Służewiec 2011
16:15 Marco Polo (1) - film przygodowy
17:50 XVII Festiwal Kabaretu Koszalin 2011 - dokument
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:40 Dzień na wyścigach - Służewiec 2011
18:45 Pogoda
18:50 Pogodni (19) - serial
18:55 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion (9)
20:05 XVII Festiwal Kabaretu Koszalin 2011 (1,2,3)
23:20 Festiwal Filmu i Sztuki Dwa Brzegi 2011 - Kazimierz Dolny/Janowiec nad Wisłą (2)
23:30 Nieśmiertelny III - czarnoksiężnik - film fantastyczny
01:15 Psy II. Ostatnia krew - film sensacyjny

tvn

06:30 Pascal: po prostu gotuj
07:05 Telezakupy
09:10 Obcy w Ameryce (7) - serial
09:40 Ally McBeal (12) - serial
10:40 Raczujące melodyjki (35) - serial
11:05 Raczujące melodyjki (36) - serial
11:30 Raczujące melodyjki (37) - serial
12:00 Raczujące melodyjki (38) - serial
12:30 Raczujące melodyjki (39) - serial
12:55 Raczujące melodyjki (40) - serial
13:20 Columbo (1) - serial
14:55 Niania (46) - serial
15:30 Niania (47) - serial
16:00 Ostry dyżur (8) - serial
17:00 Domowy front (16) - serial
17:30 Domowy front (17) - serial
18:00 Domowy front (18) - serial
18:30 Teoria wielkiego podrywu (8) - serial
19:00 Teoria wielkiego podrywu (9) - serial
19:30 Wakacje w Las Vegas - komedia
21:25 Ponad niebem - komedia
23:30 Trzęsienie ziemi - film katastroficzny
01:55 Arkana magii

CANAL+

07:10 Łapu capu
07:25 Bułeczka - film obyczajowy
08:50 Łapu capu
09:10 Najniebezpieczniejszy człowiek w Ameryce - dokument
10:50 Rower - film krótkometrażowy
11:20 Klub Imperatora - dramat
13:10 Łapu capu - dokument
14:30 Tajemnice zwierząt (19) - dokument
15:20 Alvin i wiewiórki II - film animowany
16:50 The Event - Zdarzenie (16) - serial
17:45 Widzew Łódź - Wisła Kraków
20:00 Święty interes - komedia
21:35 Księża ocalenia - film sf
23:40 Życie - komedia
01:35 Car - dramat

Kino

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:15 Przygody Animków (62) - serial
07:45 Przygody Animków (63) - serial
08:15 Pies Huckleberry (49) - serial
08:25 Pies Huckleberry (50) - serial
08:35 Pies Huckleberry (51) - serial
08:45 Pinky i Mózg (9) - serial
09:15 Nowe przygody Scooby'ego (4) - serial
10:15 Ewa gotuje
10:45 Szalona małolata - komedia
12:45 90210 (9) - serial
13:45 Grand Prix Węgier
14:00 Grand Prix Węgier
15:00 Grand Prix Węgier
15:15 Się kręci (233)
15:50 Zawiść - komedia
17:50 Mamuśki (14) - serial
18:15 Mamuśki (15) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (103) - serial
20:00 Piknik Country Mragowo
22:30 Szarże - komedia
00:40 John Doe (9) - serial
01:40 John Doe (10) - serial
02:30 Zagadkowa noc (637)

4

07:00 Transmisja mszy św.
z Sanktuarium Bożego
Miłosierdzia w Krakowie
Łagiewnikach

07:55 Tydzień

08:35 Cztorej pancerni i pies (12)
- serial

09:45 Nad Niemnem (1) - serial

10:45 Tour de Pologne

11:55 Między ziemią a niebem

12:00 Aniol Pański

12:20 Tour de Pologne

12:25 Tour de Pologne

13:50 Wojna i pokój (1) - dramat

15:50 Zrozumieć nieświszczuki
- dokument

16:45 Historia wyścigu - dokument

17:00 Teleexpress

17:15 Pogoda

17:30 Młodzi muszkieterowie (7)
- serial

18:25 Superprzeboje - Opole bisuje!

19:00 Moi przyjaciele: Tygrys
i Kubuś (63) - serial

19:30 Wiadomości

19:50 Sport

20:00 Kronika Tour de Pologne

20:05 Pogoda

20:20 Miłość nad rozlewiskiem (9)
- serial

21:10 Historia wyścigu - dokument

21:20 Sisi (1) - film kostiumowy

23:10 Pacific Heights - thriller

01:05 Cud w Krakowie - komedia

02:50 Brzezina - dramat

08:00 Maja w ogrodzie

08:25 Akademia ogrodnika

08:30 Dzień dobry wakacje

10:55 Kuchenne rewolucje

11:55 Co za tydzień

12:25 Przepis na życie (6) - serial

13:25 X Factor (7)

14:45 Usta usta (5) - serial

15:45 Kobieta na krańcu świata (3)
- dokument

16:20 Akademia policyjna VII - Misja
w Moskwie - komedia

18:00 Trinny & Susannah ubierają
Polskę

19:00 Fakty

19:25 Sport

19:35 Pogoda

19:45 Uwaga!

20:00 Vinci - komedia

22:20 Usta usta (6) - serial

23:20 Agenci NCIS (20) - serial

00:15 Druga strona medalu

00:50 Sześć stóp pod ziemią (2)
- serial

01:55 Rodzina Soprano (20) - serial

02:55 Arkana magii

08:00 Alternatywne abrakadabra
- film krótkometrażowy

08:40 Czas przeszły - dramat

10:30 Masakra w dniu świętego
Walentego - film kryminalny

12:20 Kolejne pietra tajemniczenia
- film krótkometrażowy

12:50 Wyatt Earp - western

16:15 Pięty element - thriller

18:30 Nieobecny - dramat

20:10 Panna Marple: Zatrute pióro
- serial

21:55 Piętno - thriller

Ameryka końca lat 90. Osamotniony
wdowiec, dziekan wydziału literatury
klasycznej w Atena Collage, wdaje się
w romans z dużo młodszą,
skrzywdzoną przez życie sprzątaczką.

23:50 Sztuka charakteryzacji
- dokument

01:00 Easy Rider - dramat

02:35 RajUstopy - komedia

07:00 Ostoja

07:35 Karino (12) - serial

08:15 Daleko od szosy (6) - serial

09:35 Wojna domowa (6) - serial

10:10 Historia wyścigu - dokument

10:15 Tajemnice Shangri La

11:15 Makłowicz w podróży

11:50 Klejnoty (2) - film obyczajowy

14:00 Familiada

14:35 Wojciech Cejrowski - bosso
przez świat (43) - dokument

15:05 Kabaretowe wakacje
z duchami (2) - dokument

15:15 Szansa na sukces

16:20 Na dobre i na złe (444) - serial

17:15 Kabaretowe wakacje
z duchami (3) - dokument

17:20 Kabaretowa Noc Listopadowa
Gdynia 2010 (1)

17:50 Festiwal Filmu i Sztuki Dwa
Brzegi 2011 - Kazimierz
Dolny/Janowiec nad Wisłą (3)

18:00 Panorama

18:30 Sport-telegram

18:40 Pogoda

18:45 Historia wyścigu - dokument

18:50 Tak to leciało! - kulisy (95)

18:55 Tak to leciało! (95)

20:05 Kabaretowy Klub Dwójki (42)

21:10 Lato Zet i Dwójki (5,6) - muzyka

23:15 Festiwal Filmu i Sztuki Dwa
Brzegi 2011 - Kazimierz
Dolny/Janowiec nad Wisłą (4)

23:20 Przekłete tango! Daniel
Melingo na zamku: Dwa Brzegi

00:30 Jak się pozbyć czarnego kota
- komedia

02:05 Klejnoty (2) - film obyczajowy

06:35 Pascal: po prostu gotuj

07:10 Telezakupy

09:15 Obcy w Ameryce (8) - serial

09:45 Ally McBeal (13) - serial

10:45 Mandie i sekretny tunel
- film przygodowy

12:50 Lot Nawigatora - film sf

14:40 Wakacje w Las Vegas
- komedia

16:35 Niania (46) - serial

17:05 Niania (47) - serial

17:35 Bez śladu (8) - serial

18:30 Columbo (1) - serial

20:05 Trzęsienie ziemi
- film katastroficzny

22:30 Dowody zbrodni (12) - serial

23:30 Niedźwiadek - film przygodowy

01:40 Arkana magii

06:00 Łapu capu ekstra

06:30 Muzyka - muzyka

07:00 Powrót na ojczystą Rurutu
- dokument

08:00 Tajemnice zwierząt (19)
- dokument

09:00 Niania i wielkie bum - komedia

10:55 Dziewczyna z marzeniami
- film obyczajowy

12:45 Łapu capu

13:00 Mentalista (5) - serial

13:40 Mentalista (6) - serial

14:30 The Box. Pułapka - thriller

16:30 Rockefeller Plaza 30 (10)
- serial

16:55 Uzdrowiciel z dwóch światów

17:55 Percy Jackson i bogowie
olimpijscy: Złodziej pioruna
- film przygodowy

19:50 Nie przegap

20:00 Gainsbourg - film biograficzny

22:05 Bracia - thriller

23:55 Furia - thriller

01:55 Fenomen - komedia

06:00 Nowy dzień z Polsat News

07:15 Przygody Animków (64) - serial

07:45 Przygody Animków (65) - serial

08:15 Miś Yogi (64) - serial

08:25 Miś Yogi (65) - serial

08:35 Miś Yogi (66) - serial

08:45 Pinky i Mózg (10) - serial

09:15 Scooby Doo (1) - serial

09:45 Sylwester i Tweety na tropie (9)
- serial

10:15 Tom i Jerry (6) - serial

10:45 Robinsonowie z Beverly Hills
- komedia

12:45 Jaś Fasola

13:20 Grand Prix Węgier

14:00 Grand Prix Węgier

16:00 Grand Prix Węgier

16:15 Kabareton na Topie (3)

17:15 Tylko muzyka. Must be
the music (7)

18:50 Wydarzenia

19:20 Sport

19:25 Pogoda

19:30 Świat według Kiepskich (58)
- serial

20:00 Piknik Country Mragowo

22:45 Piknik Country Mragowo (3)

23:45 Dziwne przypadki - thriller

01:40 Magazyn sportowy

06:15 V-Max

06:40 Dekoratornia - film telewizyjny

07:05 Galileo

07:55 Galileo

08:40 Mecz życia - dramat

10:45 Galileo Extra

11:45 Grand Prix Węgier

12:30 Mała czarna (285)

13:00 Dekoratornia - film telewizyjny

13:30 Z oddali - dokument

14:40 M.A.S.K. (9) - serial

15:10 M.A.S.K. (10) - serial

15:40 M.A.S.K. (11) - serial

16:05 Inspektor Gadżet (43) - serial

16:35 Inspektor Gadżet (44) - serial

17:05 Gliniarze z Melbourne (4)
- serial

18:00 Dragons' Den, czyli jak zostać
milionerem (10)

19:00 Galileo Extra

20:00 STOP Drogówka

21:00 Błazen - komedia

23:15 Gra o życie - dramat

01:30 Dorwać Cartera - thriller

08:30 Wyścig w Oschersleben

09:00 Kolumbia - Francja

10:00 Portugalia - Urugwaj

11:00 Wyścig w Oschersleben

12:00 Mistrzostwa Świata
w Szanghaju

14:00 Mistrzostwa Świata
w Silverstone

14:45 Wyścig w Oschersleben

15:50 Mistrzostwa Świata
w Silverstone

16:30 Mistrzostwa Świata
w Silverstone

17:30 Weekend w sportach
motorowych

17:45 Mistrzostwa Europy do lat 17
w Szwajcarii

19:45 Turniej WTA w Stanford

21:00 Turniej WTA w Stanford

22:45 Hiszpania - Kostaryka

00:00 Nigeria - Gwatemala

01:15 Weekend w sportach
motorowych

06:00 Kawa czy herbata?

08:10 Polityka przy kawie

08:20 Telezakupy

09:00 Zygaki (28) - dla dzieci

09:40 Nurkuj, Oily! (15) - serial

10:10 Kajtus (9) - serial

10:40 Gwiezdne wojny: Wojny
klonów (15) - serial

11:05 Bulionerzy (10) - serial

11:35 Projekt Europa (15) - dokument

12:00 Wiadomości

12:10 Agrobiznes

12:45 Klan (2064, 2065) - serial

13:45 Heidi (4) - serial

14:15 Honor dla niezaawansowanych
(2) - serial

14:30 Spożerzenie wolności - koncert
muzyki Jana A.P. Kaczmarka
w rocznicę powstania
warszawskiego

14:50 Historia wyścigu - dokument

15:00 Wiadomości

15:10 Pogoda

15:15 Historia wyścigu - dokument

15:20 Plebania (1700) - serial

15:55 Listy z barykady - dokument

16:25 Spożerzenie wolności - koncert
muzyki Jana A.P. Kaczmarka
w rocznicę powstania
warszawskiego

17:00 Teleexpress

17:15 Pogoda

17:25 Tour de Pologne

19:05 Nutella Mini Tour de Pologne

19:10 To Timmy! (41) - serial

19:30 Wiadomości

20:00 Sport

20:05 Kronika Tour de Pologne

20:10 Pogoda

20:25 Cudownie ocalony - komedia

22:00 Historia wyścigu - dokument

22:15 Tajemnica twierdzy szyfrów (8)
- serial

23:10 Pierścionek z orłem w koronie
- film wojenny

01:10 Pożegnanie z Marią - dramat

02:50 Mrzonka - komedia

06:00 Mango - Telezakupy

08:00 Rozmowy w toku

08:55 Kuchenne rewolucje

09:50 Co za tydzień

10:20 Dwóch i pół (4) - serial

10:50 BrzydUla (127) - serial

11:20 BrzydUla (128) - serial

11:50 Sędzia Anna Maria
Wesołowska - serial

12:50 Na Wspólnej (1390) - serial

13:15 Na Wspólnej (1391) - serial

13:45 Na Wspólnej (1392) - serial

14:15 Detektywi - serial

14:50 W-11 wydział śledczy - serial

15:30 Plotkara (14) - serial

16:25 Rozmowy w toku

17:20 Pogoda na wakacje

17:25 Sędzia Anna Maria
Wesołowska - serial

18:25 Detektywi - serial

19:00 Fakty

19:30 Sport

19:40 Pogoda

19:50 Uwaga!

20:05 W-11 wydział śledczy - serial

20:50 Dowody zbrodni (2) - serial

21:50 Pamiętniki wampirów (17)
- serial

22:45 Szymon Majewski Show (5)

23:50 Dexter (2) - serial

01:00 Co za tydzień

01:25 Uwaga!

01:45 Arkana magii

08:00 Zofia - dramat

09:40 Piekło jest dla bohaterów
- dramat

11:20 Wiedźmin (11) - serial

12:20 Za drzwiami Actors Studio
- dokument

13:15 Wiano - dramat

15:00 Gabrielle - dramat

16:40 Gigante - komediodramat

18:20 Trzy królestwa: Wskrzeszenie
smoka - dramat

20:10 Rio Grande - western

22:05 Spartan - thriller

Robert Scott, doświadczony agent
tajnych służb, i jego partner mają
odnaleźć zaginioną córkę prezydenta
USA. Odkrywają, że za zniknięciem
dziewczyny mogą stać handlarze
żywym towarem.

00:00 Rok przestępny - dramat

01:40 Jan z drzewa - komedia

06:30 Pytając o Boga (35) - dokument

06:55 Dom zakonny w Wysowej

07:30 Na dobre i na złe (228) - serial

08:30 Pytanie na śniadanie - lato

11:00 Historia wyścigu (1) - dokument

11:05 Telezakupy

11:35 Familiada

12:10 Pytając o Boga (33) - dokument

12:35 Zagadkowa blondynka (9)

13:35 Pręgowani bracia (4)

14:10 Lokatorzy (29) - serial

14:40 Historia wyścigu (1) - dokument

14:45 Czerdziestolatek - 20 lat
później (8) - serial

15:50 Pytanie na lato - dokument

16:00 Panorama - kraj

16:25 Pogoda

16:35 Laskowik & Malicki (23)

17:25 Jeden z dziesięciu

18:00 Panorama

18:20 Sport-telegram

18:25 Pogoda

18:35 Powstanie zwykłych ludzi

19:40 Sąsiedzi (90) - serial

20:10 U Pana Boga w ogródku (7)
- serial

21:05 Van Veeteren - Karambol
- film kryminalny

22:40 Historia wyścigu (1) - dokument

22:50 Pamiętnik z powstania
warszawskiego - teatr

00:10 Trzeci oficer (8) - serial

01:10 Dzień, w którym wyjechał
imigranci - dokument

02:20 Historie prawdziwe (4)
- dokument

02:55 Kuchnia polska (2) - serial

06:10 Na Wspólnej (1000) - serial

06:40 Na Wspólnej (1001) - serial

07:10 W roli głównej

07:45 W roli głównej

08:20 Zaklinaczka duchów (21)
- serial

09:20 Kobra - oddział specjalny (10)
- serial

10:20 Bez śladu (21) - serial

11:20 Telezakupy

12:55 Granie na ekranie

13:25 Apetyt na kasę

13:55 B jak brzydula (42) - serial

14:25 B jak brzydula (43) - serial

14:55 W roli głównej

15:30 W roli głównej

16:00 Zaklinaczka duchów (22)
- serial

17:00 Ostry dyżur (9) - serial

18:00 Bez śladu (22) - serial

19:00 Kobra - oddział specjalny (11)
- serial

20:00 Wychowanie panien
w Czechach - film obyczajowy

22:25 Fringe: Na granicy światów
(11) - serial

23:25 Helter Skelter - film obyczajowy

02:05 Arkana magii

06:00 Łapu capu ekstra

06:30 Muzyka - muzyka

07:00 Nie przegap

07:10 Łapu capu

07:15 Amerykański tata (15) - serial

07:40 Łapu capu

07:45 Pianista - dramat

10:15 Szachistka - film obyczajowy

12:00 The Event - Zdarzenie (16)
- serial

12:50 Szalone serce - film muzyczny

14:50 Bokser - dramat

16:50 Percy Jackson i bogowie
olimpijscy: Złodziej pioruna
- film przygodowy

18:50 13. posterunek (1) - serial

19:30 Amerykański tata (16) - serial

19:55 Łapu capu

20:00 Przez 24 godziny (4) - serial

20:45 Nie przegap

20:55 Łapu capu

21:00 Życie - komedia

23:00 Łapu capu

23:15 Michael Laudrup - piłkarz

00:35 Daybreakers. Świt - film sf

02:10 Austeria - dramat

06:00 Nowy dzień z Polsat News

07:15 TV market

07:30 Przygody Animków (62) - serial

08:00 Miś Yogi (64) - serial

08:10 Miś Yogi (65) - serial

08:20 Miś Yogi (66) - serial

08:30 Tom i Jerry (6) - serial

09:00 Rodzina zastępcza plus (271)
- serial

10:00 Sabrina, nastoletnia
czarownica (22) - serial

10:30 Świat według Kiepskich (358)
- serial

11:00 Wzór (18) - serial

12:00 Chirurgia (1) - serial

13:00 Ostry dyżur (19) - serial

14:00 Miodowe lata (42) - serial

14:45 Linia życia (7) - serial

15:15 Linia życia (8) - serial

15:50 Wydarzenia

16:10 Pogoda

16:15 Interwencja

16:45 Dlaczego ja? (164) - serial

17:45 Trudne sprawy (45) - serial

18:50 Wydarzenia

19:20 Sport

19:25 Pogoda

19:30 Świat według Kiepskich (58)
- serial

20:05 Komando - film sensacyjny

22:00 Carandiru - dramat

01:00 Skazany na śmierć (4) - serial

02:00 Zagadkowa noc (638)

06:00 Galileo

06:45 Muzyczne listy - muzyka

07:35 Słoneczny patrol (236) - serial

08:25 Dziewczyny z fortuną

09:05 TV market

09:25 Triumf miłości (42) - serial

10:25 Zakłęta miłość (40) - serial

11:25 Zakłęta miłość (41) - serial

12:25 Muzyczne listy - muzyka

13:30 Letni wakacjometr (5)

14:00 Dziewczyny z fortuną

15:00 Na południe (26) - serial

16:00 Zakłęta miłość (42) - serial

17:00 Zakłęta miłość (43) - serial

18:00 M.A.S.K. (12) - serial

18:30 Inspektor Gadżet (45) - serial

19:00 Triumf miłości (43) - serial

20:00 Galileo

21:00 Samochód za milion dolarów

22:10 Dragons' Den, czyli jak zostać
milionerem (11)

23:10 CSI: Kryminalne zagadki
Nowego Jorku (21) - serial

00:05 CSI: Kryminalne zagadki
Nowego Jorku (1) - serial

01:00 CSI: Kryminalne zagadki
Nowego Jorku (2) - serial

01:45 STOP Drogówka

02:30 Galileo

08:30 Weekend w sportach
motorowych

08:45 Mistrzostwa Świata
w Szanghaju

10:00 Chorwacja - Arabia Saudyjska

11:30 Australia - Ekwador

13:00 Mistrzostwa Świata
w Szanghaju

14:45 Mistrzostwa Europy do lat 17
w Szwajcarii

16:00 Tour de Pologne

17:30 Tour de Pologne

19:00 Mistrzostwa Europy do lat 19
w Rumunii

21:00 Watts

21:10 Clash Time - Spotkanie
z gwiazdami

21:15 Tydzień z World Wrestling
Entertainment

21:45 Clash Time - Spotkanie
z gwiazdami

21:50 Vintage Collection

22:45 Australia - Ekwador

00:00 Egipt - Panama

06:00 Kawa czy herbata?
08:10 Polityka przy kawie
08:20 Telezakupy
08:55 Dlaczego? Po co? Jak?
09:15 Rodzinka Dinka (6) - dla dzieci
09:30 Nurkuj, Olly! (16) - serial
09:55 Kajtuś (10) - serial
10:25 Gwiazdne wojny: Wojny klonów (16) - serial
10:55 Bulionerzy (11) - serial
11:25 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie...
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:45 Klan (2066) - serial
13:15 Klan (2067) - serial
13:50 Heidi (5) - serial
14:15 Honor dla niezaawansowanych (3) - serial
14:40 Przebojowa noc
14:50 Historia wyścigu - dokument
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Historia wyścigu - dokument
15:20 Plebania (1701) - serial
15:50 Galapagos (3) - dokument
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Tour de Pologne
17:30 Tour de Pologne
19:05 Nutella Mini Tour de Pologne
19:10 Halo, tu Hania! (47) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Kronika Tour de Pologne
20:10 Pogoda
20:25 Zaginiony lot - thriller
22:05 Historia wyścigu - dokument
22:15 Pod osłoną nocy (15) - serial
23:05 Pod osłoną nocy (16) - serial
00:00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie...
00:35 Wojna fasolowa - komedia
02:40 Wakacje w Amsterdamie - dramat

06:00 Mango - Telezakupy
08:00 Rozmowy w toku
08:55 Kuchenne rewolucje
09:50 Dwóch i pół (5) - serial
10:20 Dwóch i pół (6) - serial
10:50 BrzydUla (129) - serial
11:20 BrzydUla (130) - serial
11:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
12:50 Na Wspólnej (1393) - serial
13:15 Na Wspólnej (1394) - serial
13:45 Na Wspólnej (1395) - serial
14:15 Detektywi - serial
14:50 W-11 wydział śledczy - serial
15:30 Płotkara (15) - serial
16:25 Rozmowy w toku
17:20 Pogoda na wakacje
17:25 Sąd rodzinny - serial
18:25 Detektywi - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 W-11 wydział śledczy - serial
20:50 Detektyw Monk (7) - serial
21:50 Przepis na życie (7) - serial
22:50 Kuba Wojewódzki (19)
23:50 Wszystkie wcielenia Tary (1,2) - serial
00:50 Uwaga!
01:10 Arkana magii
02:30 Rozmowy w toku

08:00 Najlepsi reżyserzy Hollywood - dokument
08:40 Historia niemoralna - film psychologiczny
10:30 Płonące siodła - komedia
12:10 M.A.S.H. - komediodramat
14:15 Panna Marple: Hotel Bertram - film kryminalny
16:00 Druga prawda - dramat
18:00 Kolumbowie (1) - serial
19:05 Kolumbowie (2) - serial
20:10 Gomorra - dramat

Opowieść o życiu mieszkańców Neapolu, które zależy od decyzji i brutalnych posunięć członków komory. Dla nich żaden interes nie jest zbyt "śmierdzący", o ile można na nim dobrze zarobić.

22:35 Niepokorni - thriller
00:20 Paragraf 46 - film sf
02:00 Nie panikuj! - komedia

06:30 Egzamin z życia (53) - serial
07:25 Na dobre i na złe (229) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie - lato
10:50 Pogodni (23) - serial
10:55 Telezakupy
11:30 Familiada
12:00 Sztuka życia
12:35 Tak to leciało! (94)
13:35 Pręgowani bracia (5)
14:10 Lokatorzy (30) - serial
14:40 Pogodni (23) - serial
14:45 Czerdziestolatek - 20 lat później - serial
15:50 Pytanie na lato - dokument
16:00 Panorama - kraj
16:25 Pogoda
16:35 Laskowik & Malicki (23)
17:20 Jeden z dziesięciu
17:55 Festiwal Filmu i Sztuki Dwa Brzegi 2011 - Kazimierz Dolny/Janowiec nad Wisłą (5)
18:00 Panorama
18:20 Sport-telegram
18:25 Pogoda
18:30 Na kłopoty Bednarski (2) - serial
19:35 Sąsiedzi (91) - serial
20:10 Deja vu - komedia
22:00 Historia wyścigu - dokument
22:10 Zabójcze umysły (12) - serial
23:05 Czas honoru (34) - serial
23:55 Plac Zbawiciela - dramat
01:55 Defekt (3) - serial

06:10 Na Wspólnej (1002) - serial
06:40 Na Wspólnej (1003) - serial
07:10 W roli głównej
07:45 W roli głównej
08:20 Zaklinaczka duchów (22) - serial
09:20 Kobra - oddział specjalny (11) - serial
10:20 Bez śladu (22) - serial
11:20 Telezakupy
12:55 Granie na ekranie
13:25 Apetyt na kasę
13:55 B jak brzydula (44) - serial
14:25 B jak brzydula (45) - serial
14:55 W roli głównej
15:30 W roli głównej
16:00 Zaklinaczka duchów (23) - serial
17:00 Ostry dyżur (10) - serial
18:00 Agenci NCIS (1) - serial
19:00 Kobra - oddział specjalny (12) - serial
20:00 Przybysz z daleka - western
22:00 Kuracja dla Goryla - komedia
00:15 Arkana magii

06:00 Łapu capu ekstra
06:30 Muzyka - muzyka
07:00 Nie przegap
07:10 Łapu capu
07:15 Amerykański tata (16) - serial
07:40 Łapu capu
07:45 Jessie, wróć! - dokument
08:45 Rockefeller Plaza 30 (10) - serial
09:10 15 fotografii - dramat
10:15 Paryż 36 - film muzyczny
12:20 Moon - film sf
14:00 Łapu capu ekstra
14:35 Najniebezpieczniejszy człowiek w Ameryce
16:15 Superman - film krótkometrażowy
16:40 Miłość z przedszkola II - komedia
18:50 13. posterunek (2) - serial
19:30 Amerykański tata (17) - serial
19:55 Łapu capu
20:00 Przez 24 godziny (5) - serial
20:45 Nie przegap
20:55 Łapu capu
21:00 Papieżycza Joanna - film historyczny
23:25 Piła 3D - horror
01:00 Szamanka - dramat
02:55 Żyła - film sf

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:15 TV market
07:30 Przygody Animków (63) - serial
08:00 Scooby Doo (1) - serial
08:30 Sylwester i Tweety na tropie (9) - serial
09:00 Rodzina zastępcza plus (272) - serial
10:00 Sabrina, nastoletnia czarownica (23) - serial
10:30 Świat według Kiepskich (359) - serial
11:00 Wzór (1) - serial
12:00 Chirurdzy (2) - serial
13:00 Ostry dyżur (20) - serial
14:00 Miodowe lata (43) - serial
14:45 Linia życia (9) - serial
15:15 Linia życia (10) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:45 Dlaczego ja? (165) - serial
17:45 Trudne sprawy (46) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (59) - serial
20:00 Tylko jeden - film sensacyjny
21:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (11) - serial
22:50 Zębate ostrze - thriller
01:00 Zagadkowa noc (639)

06:00 Galileo
06:45 Muzyczne listy - muzyka
07:35 Słoneczny patrol (237) - serial
08:25 Dziewczyny z fortuną
09:05 TV market
09:25 Triumf miłości (43) - serial
10:25 Zakłeta miłość (42) - serial
11:25 Zakłeta miłość (43) - serial
12:25 Muzyczne listy - muzyka
13:30 VIP - kultura
14:00 Dziewczyny z fortuną
15:00 Na południe (27) - serial
16:00 Zakłeta miłość (44) - serial
17:00 Zakłeta miłość (45) - serial
18:00 M.A.S.K. (13) - serial
18:30 Inspektor Gadżet (46) - serial
19:00 Triumf miłości (44) - serial
20:00 Galileo
21:00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (21) - serial
21:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (1) - serial
22:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (2) - serial
23:50 Przerwany szlak (1) - western
01:35 Gliniarze z Melbourne (3) - serial
02:20 Galileo

08:30 Meksyk - Korea Północna
10:30 Brazylia - Austria
12:30 Argentyna - Anglia
14:30 Mistrzostwa Świata w Szanghaju
15:30 Brazylia - Austria
16:45 Tour de Pologne
17:30 Tour de Pologne
19:00 Argentyna - Anglia
20:30 Marco Huck - Hugo Hernán Garay
22:00 FIA WTC
22:30 Superpuchar Porsche w Budapeszcie
23:00 Mistrzowie Endurance w Suzuce
00:00 Francja - Korea Południowa

06:00 Kawa czy herbata?
08:10 Polityka przy kawie
08:20 Telezakupy
09:00 Budzik - dla dzieci
09:35 Kacper (25) - serial
10:05 To Timmy! (42) - serial
10:15 Koszmarzy Karolek (71) - serial
10:30 Lowcy smoków (23) - serial
10:55 Bulionerzy (12) - serial
11:25 Raj
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:45 Klan (2068) - serial
13:15 Klan (2069) - serial
13:45 Heidi (6) - serial
14:15 Honor dla niezaawansowanych (4) - serial
14:35 Międzynarodowy Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty 2011
14:50 Historia wyścigu - dokument
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Historia wyścigu - dokument
15:20 Tour de Pologne
15:30 Tour de Pologne
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Opole 2011 na bis - muzyka
18:20 Program rozrywkowy
19:05 Nutella Mini Tour de Pologne
19:10 Noddy w krainie zabawek (33) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Kronika Tour de Pologne
20:10 Pogoda
20:25 Drzazgi - komediodramat
22:15 Historia wyścigu - dokument
22:25 Zaginiona (7) - serial
23:35 Powiedz mi, dlaczego?
00:35 Falszerze. Powrót sfory (8) - serial
01:30 Opowieści weekendowe - film obyczajowy
02:40 Punkt widzenia - serial

06:00 Mango - Telezakupy
08:00 Rozmowy w toku
08:55 Kuchenne rewolucje
09:50 Dwóch i pół (7) - serial
10:20 Dwóch i pół (8) - serial
10:50 BrzydUla (131) - serial
11:20 BrzydUla (132) - serial
11:50 Sąd rodzinny - serial
12:50 Na Wspólnej (1396) - serial
13:15 Na Wspólnej (1397) - serial
13:45 Na Wspólnej (1398) - serial
14:15 Detektywi - serial
14:50 W-11 wydział śledczy - serial
15:30 Płotkara (16) - serial
16:25 Rozmowy w toku
17:20 Pogoda na wakacje
17:25 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
18:25 Detektywi - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 W-11 wydział śledczy - serial
20:50 Samotny wilk McQuade - film sensacyjny
23:00 Siła pomsty - film sensacyjny
01:10 Uwaga!
01:30 Arkana magii
02:50 Rozmowy w toku

08:00 Serce Amosa Kleina - film krótkometrażowy
08:25 Zdjęcia próbne - film psychologiczny
10:20 Dzień weselny - komediodramat
12:35 Tristram Shandy - Wielka bujda - komediodramat
14:20 Czas przeszły - dramat
16:10 Nieobecny - dramat
17:50 Harry Potter - ostatnia odsłona - dokument
18:35 Lou Reed - Berlin - muzyka
20:10 Dark Water - horror
22:00 Pełnia zła - thriller
23:55 Kolejne piętra wtajemniczenia - film krótkometrażowy
00:35 Pieśni z drugiego piętra - dramat
02:15 Ego - film obyczajowy

06:30 Egzamin z życia (54) - serial
07:30 Na dobre i na złe (230) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie - lato
10:35 Historia wyścigu - dokument
10:40 Telezakupy
11:10 Familiada
11:40 Szczęśliwa 13
11:55 Masz prawo znać prawo
12:20 Szansa na sukces (177)
13:25 October Road (5) - serial
14:10 Lokatorzy (31) - serial
14:40 Historia wyścigu - dokument
14:45 Czerdziestolatek - 20 lat później (10) - serial
15:50 Pytanie na lato - dokument
16:00 Panorama - kraj
16:25 Pogoda
16:35 Podróż z żartem
17:25 Jeden z dziesięciu
18:00 Panorama
18:20 Sport-telegram
18:25 Pogoda
18:30 Na kłopoty Bednarski (3) - serial
19:35 Sąsiedzi (92) - serial
20:10 Bez pamięci - komedia
21:40 Historia wyścigu - dokument
21:55 Zabójcze umysły (13) - serial
22:45 Kryminalne zagadki Las Vegas (9) - serial
23:40 Pitbull (15) - serial
00:40 Pitbull (16) - serial
01:40 Dr House (128) - serial
02:35 Pogranicze w ogniu (6) - serial

06:10 Na Wspólnej (1004) - serial
06:40 Na Wspólnej (1005) - serial
07:10 W roli głównej
07:45 W roli głównej
08:20 Zaklinaczka duchów (23) - serial
09:20 Kobra - oddział specjalny (12) - serial
10:20 Agenci NCIS (1) - serial
11:20 Telezakupy
12:55 Granie na ekranie
13:25 Apetyt na kasę
13:55 B jak brzydula (46) - serial
14:25 B jak brzydula (47) - serial
14:55 W roli głównej
15:30 W roli głównej
16:00 Zaklinaczka duchów (24) - serial
17:00 Ostry dyżur (11) - serial
18:00 Agenci NCIS (2) - serial
19:00 Kobra - oddział specjalny (1) - serial
20:00 Margot jedzie na ślub - film obyczajowy
22:00 Bez śladu (9) - serial
22:55 Kryptonim "Nina" - film sensacyjny
01:10 Arkana magii

06:00 Łapu capu ekstra
06:30 Muzyka - muzyka
07:00 Nie przegap
07:10 Łapu capu
07:15 Amerykański tata (17) - serial
07:40 Łapu capu
07:45 Sublokator - komedia
09:15 Ocean przygód 3D - dokument
10:40 Flicka II - film przygodowy
12:20 Absolwentka - komedia
13:50 Rockefeller Plaza 30 (10) - serial
14:20 Mentalista (5) - serial
15:00 Mentalista (6) - serial
15:50 The Event - Zdarzenie (16) - serial
16:35 Che. Rewolucja - film biograficzny
18:50 13. posterunek (3) - serial
19:30 Amerykański tata (18) - serial
19:55 Łapu capu
20:00 Przez 24 godziny (6) - serial
20:45 Nie przegap
20:55 Łapu capu
21:00 Greenberg - komediodramat
22:50 South Park (3) - serial
23:10 South Park (4) - serial
23:40 Millhaven - film krótkometrażowy
00:15 Jutro będzie futro - komedia
02:00 Zero - dramat

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:15 TV market
07:30 Przygody Animków (64) - serial
08:00 Kudłaty i Scooby Doo na tropie (9) - serial
08:30 Pinky i Mózg (9) - serial
09:00 Rodzina zastępcza plus (273) - serial
10:00 Sabrina, nastoletnia czarownica (1) - serial
10:30 Świat według Kiepskich (360) - serial
11:00 Wzór (2) - serial
12:00 Chirurdzy (3) - serial
13:00 Ostry dyżur (21) - serial
14:00 Miodowe lata (44) - serial
14:45 Linia życia (11) - serial
15:15 Linia życia (12) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:45 Dlaczego ja? (166) - serial
17:45 Trudne sprawy (47) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich - serial
20:00 Świat według Kiepskich (274) - serial
20:35 Wszystko zostaje w rodzinie - komedia
22:45 Tylko muzyka. Must be the music (8)
00:40 My baby (4) - serial
01:15 Zagadkowa noc (640)

06:00 Galileo
06:45 Muzyczne listy - muzyka
07:35 Słoneczny patrol (238) - serial
08:25 Dziewczyny z fortuną
09:05 TV market
09:25 Triumf miłości (44) - serial
10:25 Zakłeta miłość (44) - serial
11:25 Zakłeta miłość (45) - serial
12:25 Muzyczne listy - muzyka
13:30 Kinomaniak - kultura
14:00 Dziewczyny z fortuną
15:00 Na południe (28) - serial
16:00 Zakłeta miłość (46) - serial
17:00 Zakłeta miłość (47) - serial
18:00 M.A.S.K. (14) - serial
18:30 Inspektor Gadżet (47) - serial
19:00 Triumf miłości (45) - serial
20:00 Galileo
21:00 Na ratunek - dramat
23:10 Chybiony cel - komedia
01:15 STOP Drogówka
02:00 Gliniarze z Melbourne (4) - serial
02:45 Galileo

08:30 Watts
08:45 Urugwaj - Nowa Zelandia
10:45 Portugalia - Kamerun
12:45 Kolumbia - Mali
14:30 Francja - Korea Południowa
15:30 Portugalia - Kamerun
16:30 Tour de Pologne
17:30 Tour de Pologne
19:00 Magazyn olimpijski
19:35 Wednesday Selection
19:40 Puchar Narodów w Hickstead
20:40 Riders Club
20:45 Turniej z cyklu US PGA - Green Brier Classic w Wirginii Zachodniej
21:45 Euro Tour w Wielkiej Brytanii
22:45 Golf Club
22:50 La Giraglia Rolex Cup we Włoszech
23:20 Medcup
23:50 Yacht Club
00:00 Ekwador - Hiszpania

Szkodniki

Sprzyja mu ciepło i wilgoć

Gdy jest wilgotno i ciepło, zarodniki grzyba kiełkują na liściach i wnikają przez szparki oddechowe do wnętrza blaszki liściowej. Po kilku dniach tworzą się małe plamki z czerwona obwódka, rozszerzające się na kolejne części liścia – tak rozpoczyna się – bardzo niechciany przez plantatorów buraków – scenariusz pojawienia się chwościka.

Chwościk to grzyb, który spędza sen z powiek prawie wszystkim producentom buraka cukrowego. Powoduje spadek plonu, przez co hodowla może stać się mniej opłacalna. Głównym źródłem zakażenia są pozostałe na polu po zbiorze resztki liści. Przy temperaturze pow. 17°C (optimum 27°C) choroba rozprzestrzenia się błyskawicznie na sąsiednie liście i rośliny w kilka dni, obejmując swym zasięgiem całe połacie pól buraczanych.

W ostatnich latach choroba nabrała szczególnego znaczenia, co związane jest z ociepleniem klimatu, a także skróceniem zmianowania w uprawie buraków w pobliżu cukrowni, gdzie występują po sobie co 2-3 lata zamiast co 5-6 lat.

Rozszerzenie obszaru występowania chwościka w Polsce związane jest ze zmianą technologii uprawy buraków i zaniechaniem na szeroką skalę, szczególnie w dużych jednostkach gospodarczych, zbioru liści buraczanych na paszę (liście pozostawia się obecnie na polu i przyoruje po zbiorze buraków). Zwiększa to zasięg i ryzyko wystąpienia infekcji w latach następnych.

Niezbędne jest też obserwo-

wanie plantacji. Chwościk zaczyna pojawiać się w lipcu, najpierw na plantacjach na południu kraju, po 2-3 tygodniach zaczyna nawiedzać plantacje z centralnej Polski, jako ostatnie obiera sobie za cel północne rejony naszego kraju.

Kilka dni po częstych opadach deszczu wskazany jest zabieg prewencyjny preparatami kontaktowymi. Hamują one kiełkowanie zarodników konidialnych grzyba na powierzchni liścia. Zazwyczaj obrzeża są początkowym miejscem występowania chwościka, jednak należy sprawdzać także

liście zainfekowane chwościkiem zdrowotność liści w łanie. Mniejsze plantacje najlepiej sprawdzić przechodząc po skosie całe pole, na dużych skontrolować stan liści w kilku miejscach.

Badania wykazują, że wzrost porażenia buraka przez chwościka w centralnej Polsce o 10% powoduje spadek skuteczności ochronnej fungicydów o blisko 30%. Mimo wszystko, nawet przy stosunkowo późnych infekcjach występujących w sierpniu, zastosowanie zabiegu ochronnego jest korzystne.

Piotr Wołyński

Prace polowe

Żniwa rozpoczęte, byle do szczęśliwego końca

Żniwa 2011 można uznać za otwarte. Na pola wyjechały kombajny, a w gospodarstwach rozpoczął się gorący okres pracy od rana do wieczora. Niestety, wraz z początkiem żniw wzrosła liczba wypadków z udziałem dzieci.

Z badań prowadzonych przez socjologów wynika, że dziecko z rodziny rolniczej przeznacza codziennie średnio 2,6 godziny na wszystkie prace oprócz odrabiania lekcji. Badane dzieci najwięcej czasu poświęcają na prace w gospodarstwie rolnym – 1,4 godziny dziennie, niewiele mniej, bo 1,1 godziny dziennie, na wykonywanie prac domowych i około 6 minut na inne prace. Znaczny odsetek badanych dzieci wykonywał samodzielnie prace związane z obsługą ciągnika (17,8%) lub uprawą gleby narzędziami ciągnikowymi (9,4%). Co piąte dziecko (20,5%) stwierdziło, że samo nosi ciężkie przedmioty. Stosunkowo

duży odsetek dzieci zajmuje się cięciem słomy lub siana w sieczkarni (6,6%) oraz rozsiewa nawozy sztuczne ręcznie (4,6%) lub rozrzutnikiem ciągnikowym (3,7%).

Ze statystyk KRUS wynika, że każdego roku kilkoro dzieci traci życie w wypadkach przy pracy, a około 1400 doznaje mniej lub bardziej poważnych uszkodzeń ciała.

Angażowanie małoletnich odbywa się dość często na drodze większego lub mniejszego przymusu bądź psychicznego (presja moralna), bądź ekonomicznego (coś za coś), a nawet fizycznego (kary za odmowę podjęcia pra-

cy). Sytuacje takie powodują, że dziecko przeżywa stany frustracji spowodowane brakiem możliwości realizowania swoich zainteresowań i marzeń. Niekorzystny stan psychiczny powstaje również, gdy jest ono zmuszone do wykonywania prac, których nie lubi lub takich, które męczą je psychicznie.

Obok zamieszczamy listę 23 niebezpiecznych zajęć, które zostały opublikowane przez KRUS i są zabronione do wykonywania przez dzieci. Warto się do nich zastosować, ponieważ życie ma się tylko jedno.

Piotr Wołyński

Prace i czynności szczególnie niebezpieczne, których nie należy powierzać dzieciom do lat 15. w gospodarstwach rolnych

1. Kierowanie ciągnikami rolniczymi i innymi maszynami samobieżnymi.
2. Obsługa kombajnów do zbioru zbóż, zielonek i okopowych, maszyn żniwnych, kosiarek rolniczych, pras do słomy i siana, kopaczek do zbioru okopowych.
3. Sprzęganie i rozprzęganie maszyn i narzędzi rolniczych, przyczep i wozów z ciągnikami rolniczymi, a także pomaganie przy tych czynnościach.
4. Przebywanie na pomostach sadzarek do ziemniaków oraz siewników i korygowanie ich pracy poprzez strącanie nadmiaru sadzeniaków lub przegarnianie ziarna w skrzyni nasiennej.
5. Obsługa maszyn do przygotowania pasz - sieczkarni, śrutowników, gniotowników, mieszalników, rozdrabniaczy.
6. Obsługa młocarni, a zwłaszcza praca na górnym pomoście młocarni oraz przy współpracującej prasie do słomy.
7. Przerzynanie drewna przy użyciu pilarki tarczowej ("krajcegi", "cyrkularki") oraz wykonywanie czynności pomocniczych przy tej pracy: podawanie i odbieranie materiału, usuwanie trocin i inne prace porządkowe
8. Wszelkie prace przy użyciu pił łańcuchowych (przecinanie pni, okrzesywanie gałęzi, prześwietlanie drzew itp.)
9. Ścinanie drzew, ściąganie, załadunek i rozładunek drewna o średnicy większej niż 15 cm.
10. Obsługa dmuchaw, przenośników taśmowych i ślimakowych.
11. Załadunek, wyładunek i wysiew tlenkowego wapna nawozowego (wapna palonego).
12. Wszelkie prace z chemicznymi środkami ochrony roślin.
13. Prace z użyciem rozpuszczalników organicznych.
14. Topienie i podgrzewanie lepiku i smoły.
15. Rozpalanie i obsługa pieców centralnego ogrzewania.
16. Obsługa parników, kotłów do gotowania.
17. Obsługa rozplodników (buhajów, ogierów, knurów, tryków).
18. Załadunek i rozładunek zwierząt, prace przy uboju i rozbiorze zwierząt.
19. Opróżnianie zbiorników i wywóz gnojówki, gnojowicy i szamba.
20. Wykonywanie wykopów ziemnych i praca w wykopach.
21. Obsługa ładowaczy i mechanicznych podnośników.
22. Prace w silosach zamkniętych, zbiornikach i pojemnikach.
23. Wszelkie prace na wysokości ponad 3 metry na: pomostach, drabinach, drzewach, dachach itp.

Powiat

Integrowali się

Członkowie wąbrzeskiego koła Polskiego Związku Niewidomych uczestniczyli w pikniku integracyjnym w Myśliwcu, zorganizowanym w ramach projektu „Poznaj siebie 2”.

W Myśliwcu spotkali się członkowie wąbrzeskiego koła PZN, dyrektor okręgu kujawsko-pomorskiego PZN Jerzy Deja, członkowie zarządu z Bydgoszczy, delegacje z kół PZN m. in. z Tucholi, Radziejowa Kujawskiego, Inowrocławia i Brodnicy. W spotkaniu, które miało charakter integracyjny uczestniczyła grupa programu „Poznaj siebie 2” – inicjatywy dofinansowanej ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Impreza odbyła się w gospodarstwie agroturystycznym „Rancho Adama”.

Dla uczestników pikniku przygotowano wiele atrakcji; konkursy,

przejażdżki bryczką, zabawę taneczną i pyszne jedzenie. Odważniejsi uczestnicy pikniku mogli spróbować jazdy konnej. Osoby pełniące funkcję animatorów i prezesa kół zachęcali gości do wspólnej zabawy.

- Na każdym kroku odczuwało się atmosferę pełną serdeczności i życzliwości. Na pochwałę zasługuje wspaniała organizacja imprezy – mówi Mirosława Banaś, członek zarządu wąbrzeskiego koła PZN. – Wiele osób niepełnosprawnych ogranicza styczność ze środowiskiem, a my chcemy to zmienić. Dzięki takim inicjatywom możemy przedstawić osoby niewidome

i niedowidzące jako pełnoprawnych członków naszego społeczeństwa.

Piknik w Myśliwcu był kolejnym spotkaniem integracyjnym w ramach projektu „Poznaj siebie 2”. Poprzednia impreza odbyła się w miejscowości Woźiwoda na terenie Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Bory Tucholskie”

oprac. PG

na podst. relacji Mirosławy Banaś,
fot. nadesłane (koło PZN)

OGŁOSZENIE PŁATNE

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**GMINNY OŚRODEK KULTURY W KSIĄŻKACH
REALIZUJE PROJEKT
POD NAZWĄ**

EDUKACYJNE WAKACJE OD JUNIORA DO SENIORA

współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach
Działanie 9.5 „Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

Grupą docelową warsztatów jest 75 osób z terenu gminy Książki.
Są to dzieci, młodzież oraz seniorzy działający przy Gminnym Ośrodku Kultury w Książkach.

W ramach tego projektu prowadzone są warsztaty.

1. **11-15 lipca 2011r.- BIBUŁKARSTWO**
2. **25-29 lipca 2011r.- DECOUPAGE**
3. **01- 05 sierpnia 2011r.-MALOWANIE NA SZKLE**

GOK otrzymał dofinansowanie na realizację Projektu
w łącznej kwocie 30 042,00 zł
w tym : ze środków europejskich – 25 535,70 zł
z budżetu krajowego – 4 506,30 zł

**WSZELKIE INFORMACJE POD NR TEL. 56 6888 139
LUB W BIURZE PROJEKTU.**

Strona internetowa:
www.gokksiazki.neostrada.pl

Koordinator Projektu – Marianna Ciupak

OGŁOSZENIE PŁATNE

Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego
informuje o możliwości składania za pośrednictwem
Fundacja Lokalna Grupa Działania WIECZNO

wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania
„Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”
w zakresie małych projektów,
tj. operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach
Osi 3 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej Osi.

Termin składania wniosków: 10 sierpnia 2011 r. – 08 września 2011 r.

Miejsce składania wniosków:

biuro Fundacji Lokalna Grupa Działania WIECZNO, ul. Mickiewicza 12, 87-200
Wąbrzeźno, w godzinach: od 7:15 do 15:15 w dni robocze od poniedziałku do piątku.

Tryb składania wniosków:

Wnioski wraz z załącznikami należy składać na odpowiednich formularzach
w 1 egzemplarzu w wersji papierowej.

Wnioski należy składać **bezpośrednio w miejscu i terminie** wskazanym
w ogłoszeniu.

Limit środków dostępnych w konkursie: 160 000,00 zł

Liczba minimalnych wymagań, których spełnienie jest niezbędne do wyboru małego
projektu wynosi **5 punktów**

Szczegółowe informacje o zasadach przygotowania i składania wniosków oraz:

- wzór formularza wniosku o przyznanie pomocy
- wykaz dokumentów niezbędnych do wyboru operacji przez LGD
- wzory formularzy niezbędnych do wyboru operacji przez LGD
- kryteria wyboru operacji przez LGD, określone w Lokalnej Strategii Rozwoju

znajdują się w siedzibach oraz na stronach internetowych następujących instytucji:

- Fundacja Lokalna Grupa Działania WIECZNO – www.lgdwieczno.pl
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego
– www.mojregion.eu

Informacje udzielane są w biurze Fundacji Lokalna Grupa Działania WIECZNO
ul. Mickiewicza 12 87-200 Wąbrzeźno. Od poniedziałku do piątku w godzinach 7:15-
15:15. Pytania należy kierować na adres e-mail: fundacja@lgdwieczno.pl lub
telefonicznie: 056/6877535

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

**Czas jest najlepszym lekarstwem na smutek,
a wspomnień nikt nam nie odbierze,
zawsze będą z nami.**

Agnieszce Fuks i rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia
i słowa otuchy z powodu śmierci
Taty

Składają

Renata i Piotr Jagodzińscy
oraz pracownicy
z Centrum Szkoleń BHP

INFORMATOR

Pogotowie
numer alarmowy 999
lub 112 z telefonów kom.

ZOZ Szpital Powiatowy
Wolności 27
tel. 56 689 17 35

Komenda Powiatowa Policji
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.
Wolności 28
tel. 56 687 72 21

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.
Matejki 11
tel. 56 689 09 00

Straż Miejska
Wolności 18
tel. 56 688 17 10

Administracja:
Starostwo Powiatowe
Wolności 44
tel. 56 688 24 50

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie
Wolności 18
tel. 56 688 45 00

Urząd Gminy Wąbrzeźno
Mickiewicza 21
tel. 56 687 75 00

Urząd Gminy Dębowa Łąka
tel. 0 56 688 49 10

Urząd Gminy Płużnica
tel. 056 688 72 10

Urząd Gminy w Książkach
tel.(056) 68 88 167

Miejski Punkt Informacji
ul. Poniatowskiego 8
tel. 056 471 99 60

Powiatowy Urząd Pracy
Wolności 44
tel. 56 688 28 00

Urząd Skarbowy
Macieja Rataja 2
tel. 56 687 17 77

Powiatowa Stacja
Sanitarно-Epidemiologiczna
1 go Maja 46
tel. 56 688 17 55

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
Wolności 27a
tel. 56 687 33 15

Zarząd Dróg Powiatowych
1 go Maja 61
tel. 56 687 13 79

PKP Informacja
tel. 56 621 30 44, 56 699 50 09

PKS
tel. 56 688 14 62

Horoskop 28 lipca - 3 sierpnia

Koziorożec (22.12.-20.01.)

Zawsze warto zaczynać od nowa. Pamiętaj o tym, gdyż niebawem rozpocznie się nowy cykl w Twoim życiu. Wydarzenia nadchodzącego tygodnia pomogą Ci szczęśliwie dobiec do mety. Pracy będziesz miał sporo, gdyż będziesz musiał dokończyć swoje projekty i naszkicować plan na przyszłość. Być może pożegnasz się z którymś z przyjaciół lub krewnych. Wasze rozstanie będzie krótkie.

Byk (21.04.-21.05.)

Wenus będzie wywierała wyjątkowo korzystny wpływ na Twoje życie uczuciowe. Wreszcie zagoją się rany, które nosisz w sercu, i nastanie sprzyjający klimat dla romantycznych spotkań. Sam wiesz najlepiej, że czasem bywasz przesadnie ostrożny, co paradoksalnie nie zawsze wychodzi Ci na dobre. Jeśli nosisz w sercu jakieś marzenia lub nadzieje, pomyśl o ich spełnieniu.

Panna (24.08.-23.09.)

Na początek dobra wiadomość: jeszcze chwila cierpliwości i wyjdiesz z lasu – wprost w objęcia rzeczywistości. Odzyskasz vitalność i wreszcie rozwiązesz kilka zagadek. Życie wejdzie w kolejną fazę, odkrywając przed Tobą nowe możliwości. Pierwsza połowa grudnia rozpocznie dynamiczny i emocjonujący okres, który będzie obfitował w przygody i niespodzianki.

Wodnik (21.01.-19.02.)

Masz prawo czuć się tak, jakby w Twoim życiu czegoś nagle zabrakło. Nic bardziej mylnego. Już niebawem przeszłość wedrze się do teraźniejszości, a wraz z nią powrócą stare sprawy. Niewykluczone, że odżyje stara znajomość. Nadchodzące zdarzenia dadzą Ci tak wiele satysfakcji, że zaczniesz podejrzewać, iż Twój anioł stróż wzięty się ostro do pracy. Umocniłaś swoją pozycję.

Bliźnięta (22.05.-22.06.)

Nie przepadasz za zmianami i pewnie wolałbyś, żeby omijały Cię wielkim łukiem. Musisz jednak przyznać, że gdyby sytuacja nie zmusiła Cię od czasu do czasu do działania, najchętniej szedłbyś po linii najmniejszego oporu. Podejmiesz rozsądną, choć na pewno trudną decyzję. Największą korzyścią będzie to, że nie oddalisz się z nadto od swych najważniejszych życiowych celów.

Waga (23.09.-22.10.)

Za chwilę rozlegnie się sygnał ostrzegawczy – ten sam, który dzwoni, gdy bierzesz na siebie zbyt dużo obowiązków. Ta przestroga pewnie Cię nie ucieszy, gdyż od pewnego czasu spokojnie obserwujesz, jak sytuacja staje się coraz gorętsza i czekasz, aż wreszcie osiągnie punkt wrzenia. Ten moment jest bliski. Przeżyjesz w nim swoją chwilę prawdy lub zdobędziesz podziw i uznanie.

Ryby (20.02.-20.03.)

Obecny układ planet będzie sprzyjał nagłym olśnieniom i budził w Tobie chęć naprawy wszystkiego, co się da. Najważniejsze, byś umiała oddzielić fantazję od rzeczywistości. Rozsądne pomysły biznesowe lub inwestycje dotyczące nieruchomości mają szansę powodzenia. Twój uczuciowy związek może stać się poważniejszy i trwalszy, co Cię zapewne ucieszy.

Rak (22.06.-22.07.)

W Twoim życiu pojawią się ludzie przybywający z dalekich stron oraz perspektywa wyprawy do odległych miejsc. To, co się teraz wydarzy, będzie miało duży wpływ na Twoją przyszłość. W wielu dziedzinach masz szansę pójść naprzód, aby jednak było to możliwe, musisz najpierw pozbyć się zbędnego bagażu. W sensie dosłownym może to oznaczać ostrą selekcję w Twoim życiu.

Skorpion (24.10.-22.11.)

Wpływ planet skupi się w obszarze symbolizującym karierę i kierunek w życiu, uda Ci się zrobić wrażenie na ludziach, którzy pociągają za sznurki. Poza tym z większą pewnością i skutecznością będziesz realizował swoje ambicje. Poprawi się Twoja sytuacja finansowa. Jeśli chodzi o sprawy sercowe, nie zapominać, że nie słowa się liczą, ale czyny.

Baran (21.03.-21.04.)

Jeśli poczujesz się samotny i rozczarowany, nie zwalaj całej winy na swoją pechową gwiazdę. Nawet Wenus nie naprawi związku, w którym od dawna nie ma miłości. Jeśli wiesz, że sytuacja nie jest różowa, zrób wszystko, by ją poprawić. Postaraj się nawiązać nowe znajomości; wpływ świeżo poznanych osób może ożywić i rozruszać Twój związek.

Lew (23.07.-23.08.)

Po raz pierwszy w tym roku pojawia się szansa na wyeliminowanie problemu, który od dawna spędza Ci sen z powiek. Na skutek działań pewnych osób lub organizacji uwolnisz się od ciężaru, który mocno Ci doskwiera. Nie myśl jednak, że w nadchodzącym tygodniu wszystko pójdzie jak z płatka. Układ planet przypomina przysłówiową beczkę prochu. Może coś zrujnować.

Strzelec (23.11.-21.12.)

Praca i obowiązki pochłaniają zbyt dużo Twojego czasu. Pora pomyśleć o miłości i poprawować nad relacjami z ludźmi. Jeśli szukasz uczucia, masz szansę spotkać kogoś, kto jest bliski ideału. Natomiast stare związki przypomną sobie najlepsze czasy i na nowo rozniecą dawny żar. Udadzą się również przedsięwzięcia związane z pracą, a interesy będą przynosiły niebagatelne zyski.

wróżka Adelajda

Pogoda

Czwartek 28.07.2011

dzień 7:00 - 19:00

noc 19:00 - 7:00

Piątek 29.07.2011

dzień 7:00 - 19:00

noc 19:00 - 7:00

Sobota 30.07.2011

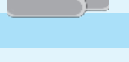
dzień 7:00 - 19:00

noc 19:00 - 7:00

Niedziela 31.07.2011

dzień 7:00 - 19:00

noc 19:00 - 7:00

temperatura
minimalna/odczuwalna/maksymalna

14/15/17

16/18/21

17/20/23

16/17/20

17/22/26

16/19/22

17/22/27

12/18/21

ciśnienie

1004 hPa

1003 hPa

1001 hPa

1001 hPa

1001 hPa

1002 hPa

1002 hPa

1004 hPa

wiatr

13 km/h

12 km/h

16 km/h

9 km/h

13 km/h

17 km/h

19 km/h

10 km/h

deszcz

0,3 mm

0,2 mm

1,5 mm

0,4 mm

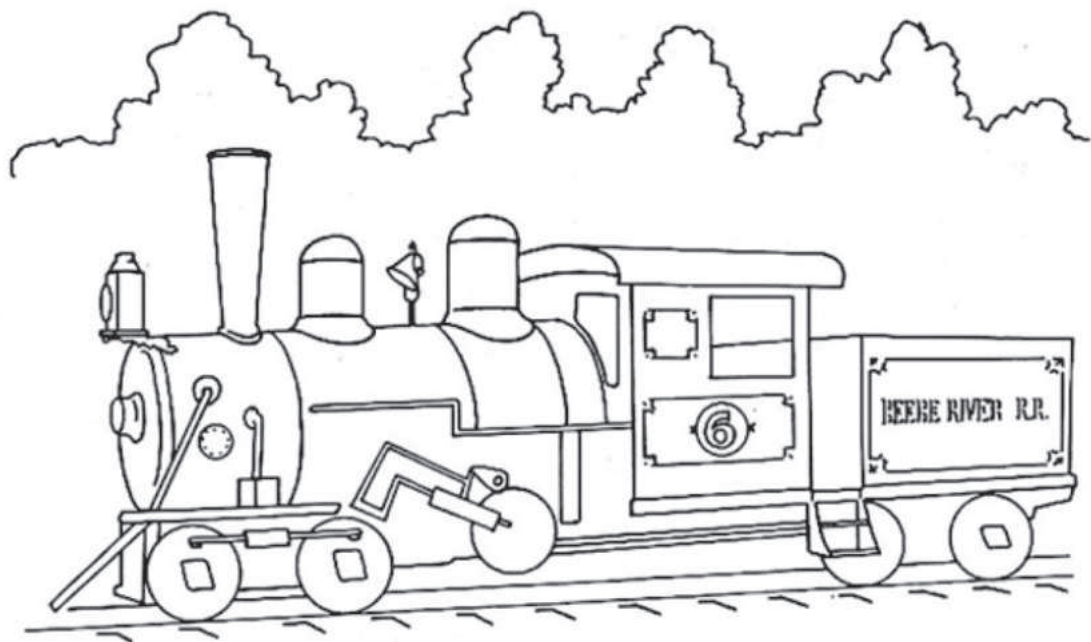
3,3 mm

0,8 mm

0,3 mm

0 mm

Zabawa dla dzieci – kolorowanka

HUMOR

Mówi ojciec do syna:
- Synu, znalazłem ci wspaniałą kandydatkę na żonę!
- Ale tato... sam potrafię znaleźć sobie dziewczynę... kto to jest?
- To córka Kulczyka!
- Suuuper! Trzeba było tak od razu!
Ojciec udaje się do Kulczyka na rozmowę:
- Dzień dobry Panu! Wydaje mi się, że znalazłem doskonałego kandydata na męża Pańskiej córki!
- Wie Pan... ale ja nie szukam męża dla mojej córki...
- Ależ to wiceprezes Orlenu.
- Cudownie! To zmienia postać rzeczy! Następnie ojciec udaje się do prezesa Orlenu:
- Witam Pana Panie prezesie! Przychodzę z dobrą nowiną - mam idealnego kandydata na wiceprezesa w Pańskiej firmie.
- No tak.. Ale ja nie szukam nikogo na tę posadę.
- Jest Pan pewien?! To zięć Kulczyka!
- Ooo! Chyba, że tak!

Ikrzysko		Król Franków i cesarz rzym.	Dochody członka rodu władcy	Rzednie nieśmia-łym		Płynie przez Pińczów		Opera Moniuszki	Owoc lub pocisk
Podziątka na mapie					17			Ryba gotowa do tarła; tarlak	
Kiełbasa z mięsa oślego	11					Bokser-ka arena			
Grzyb z klasy workow-ców		6		18	5			Działa-nie arytmetyczne	8
Ogrodowy domek		15			14	Rzeka w Bydgo-szczy Tralka			
Egzoty-czne pnącze					Kuzyn zuba				
					Drwina		2	23	
7	20			Jej godłem liść klonu					
Port w Iraku	Tytuło-wa w książce	Ramiona ośmior-nicy		Afisz					
				Waluta iracka	1				
"...omylek" Szeks-pira	25		19		13	Część Tour de France	Zakreco-ne u barana	12	Dawna nazwa jamnika
Rośnie przy brzegach wód		Orzeł przedni	Anons						
			Niska wierzba			3			
						Tysiąc kilogra-mów			26
		22		10					
Kale-basa					Iluzjo-nista				
Okrada sejfy	9								
		4		16	21	Wyżeł albo ogar		24	

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 26 utworzą rozwiązanie -
- przysłowie polskie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

SUDOKU

			9	7			8
1			5			4	7
5	4						6
9		5					
4			7	1			
			4		7	2	9
			6		8		7
			2			3	6
6	9	2					4

						1	6
9			5		3		
3		2	8				
1		7				4	
					2	9	1
			7		5		8
	4			8			
							2
8	7	1		4			

7		9				6	
			4		6		
						5	7
			8	1			8
4	2	5					
						7	2
8	3					5	
			5			2	8
			2	4		1	6

2			5		1		
3	1			8			4
							6
6	5	9					
			2	9			7
	2		3			9	8
				4	7	3	
1	9						
		7		3		2	6

					4		
			5		1	2	
3	7	9					
			8	3	4		
9		2					
							1
4				2	3		
1	9						
2			7		1	5	3

		7			5	4	
					2	5	
		4					2
	6				3		5
	8						6
	2		1	8			9
3	9						8
			4	6			
8		2					1

BAWARSKIE KLUSKI

Składniki:

1/2 kg mąki
1/2 szklanki wody
2 cebule

5 jajek
20 dkg żółtego sera
masło

Sposób przyrządzenia:

Mąkę z jajkami i z wodą wyrobić na gładkie ciasto. W garnku zagotować wodę z solą i wrzucać kluseczki. Wyjąć je, jak wypłyną na powierzchnię. Ser zetrzeć na tarce z dużymi oczkami. W naczyniu żaroodpornym układać na zmianę kluski i ser. Całość włożyć na 10-15 minut do piekarnika nagrzanego do temperatury 180 stopni Celsjusza. W tym czasie na maśle zrumienić cebulę pokrojoną w plastry. Wyjąć kluski i podawać z cebulą.

BAWARSKI TORT JABŁKOWY

Składniki:

120 g masła
1/4 łyżeczki aromatu waniliowego
225 g sera śmietankowego
1 jajko
6 jabłek - obranych, wydrążonych i pokrojonych w plasterki
1/2 łyżeczki cynamonu mielonego

1/3 szklanki cukru
1 szklanka mąki pszennej
1/3 szklanki cukru
1/2 łyżeczki aromatu waniliowego
1/4 szklanki cukru
1/4 szklanki pokrojonych migdałów

Sposób przyrządzenia:

Nagrzać piekarnik do temperatury 230 st. Celsjusza. Utrzeć masło z cukrem, wanilią i mąką. Wyłożyć mieszankę na dno tortownicy o średnicy 23 cm i dobrze docisnąć. Odstawić. W średniej misce zmiksować serek z cukrem. Dodać jajko i wanilię. Wlać masę na przygotowany spód. Wymieszać jabłka z cukrem i cynamonem. Wyłożyć jabłka na wierzch masy serowej. Piec przez 10 minut. Zmniejszyć temperaturę do 200 st. Celsjusza i kontynuować pieczenie przez kolejne 25 minut. Posypać migdałami wierzch tortu. Kontynuować pieczenie, aż migdały będą lekko rumiane. Ostudzić przed wyjęciem z blachy.

A to ciekawe

Niezwykła historia nazwisk

Cohen, Goldblum, Zuckermann - to typowe nazwiska żydowskie. Skąd one się wzięły i dlaczego często mają dość dziwne brzmienie? Często o tym, jak będzie nazywał się dany obywatel wyznania mojżeszowego decydowała dobra lub zła wola urzędnika.

Był 1787 rok, kiedy cesarz Austrii Józef II nakazał nadanie Żydom zamieszkującym jego państwo nazwisk. Tą samą drogą poszły inne kraje: Francja (1808), Prusy (1813), Bawaria (1828) czy Wirtembergia (1828).

Cesarz Józef wydał to zarządzenie głównie dlatego, że Żydzi posiadali tylko, zwyczajem biblijnym tylko dwa imiona. To utrudniało ewidencję, ponieważ osób noszących te same imiona były często tysiące. Rozpoczęła się żywiołowa akcja nadawania nazwisk. Bogaci Żydzi wykorzystywali swoje pieniądze do tego, by urzędnicy nadali im najpiękniejsze nazwiska. Wszyscy pozostali otrzymywali nazwiska specjalnie wymyślone przez rządowe komisje. Najczęściej nazwisko tworzone w ten sposób, że do imienia ojca dodawano kocówkę -sohn (syn) np. Mendelsohn czy Davidsohn.

Ale nazwiska wymyślano również w inny sposób. Bardzo często

posługiwano się nazwami zwierząt i tak powstawały nazwiska Pfau (paw), Hahn (kogut) czy Gans (gęś). Innym sposobem było posłużeniem się nazwami krajów z których Żydzi pochodzili np. Deutsch, Pollak, Sachs (przypomnijmy sobie nazwę banku Goldman-Sachs), Ungar, Schweizer itd.

Idąc podobnym geograficznym kluczem nadawano nazwiska od miast pochodzenia Żydów. Sztandarowy przykład to postać polskiej nowelki Mendel Gdański, ale byli także Danzigerowie, Brombergerowie czy Frankfurterowie.

Następnie wymyślano nazwiska Żydów na podstawie ich zawodów: Goldschmid (jubiler), Buttermann (butter= masło), Kaufmann (sprzedawca, kupiec), Zuckermann (cukiernik) itd.

Ale w końcu i tych nazwisk zabrakło. Urzędnicy zaczęli więc przeglądać słowniki i nadawać ludziom nazwiska na podstawie kolejnych słów. Tak powstały nazwiska: Bild

Natalie Portman

(obraz), Hammer (młotek), Fenster (okno) itd.

Urzędnicy czasami nudzili się i próbowali naśmiewali się z biednych Żydów. Im nadawali ironiczne nazwiska jak: Graf (hrabia), Furst (książę) czy Konig (król). Jeszcze gorsze były nazwiska hańbiące jak Hosenduft (zapach spodni), Stinkeruch (smród), Katzendreck (brud kota) itd.

PW

Polityka

TKM w Wąbrzeźnie

Po 1926 roku nowa, sanacyjna władza przychylna Piłsudskiemu rozpoczęła rządzenie w stylu określonym niegdyś przez Jarosława Kaczyńskiego skrótem TKM. Nie inaczej było w Wąbrzeźnie, gdzie tylko w 1932 roku zmieniono starostę, dyrektora gimnazjum i naczelnika sądu.

W 1932 roku na fotelu starosty wąbrzeskiego Andrzeja Sucheckiego zastąpił Zygmunt Kalkstein. Coraz więcej wpływów w mieście zdobywała sanacja związana z BBWR oraz Strzelec - organizacja sprzyjająca sanacji.

Oprócz Andrzeja Sucheckiego swoją posadę w Wąbrzeźnie stracił dyrektor gimnazjum Hieronim Markowski. Nieprzychylna sanacji prasa pisała, że posadę stracił on ponieważ: „poświęcał się wyłącznie nauce i wychowaniu młodzieży, nie wprowadzał polityki sanacyjnej do gimnazjum ani nie współdziałał z pułkownikowską polityką”.

Przywoływani w cytacie pułkownicy to grupa najściślejszych przyjaciół Józefa Piłsudskiego. Mieli oni spory wpływ na wydarzenia w Polsce. Dość wspomnieć, że w rządzie Kazimierza Świątalskiego 6 na 14 ministrów było wyższymi oficerami, a był to tylko pierwszy tzw. „rząd pułkowników”.

Zmiany w Wąbrzeźnie nie ominęły również sądu. Naczelnikiem został W. Smólski. Przeniesiony został również nauczyciel Antoni Walter.

PW

Miejsca

Wycieczka do Niedźwiedzia

Muzeum, które w okresie przedwojennym znajdowało się w Niedźwiedziu (Gmina Dębowa Łąka) było punktem wizyt wielu wycieczek z całego regionu. Udało nam się natrafić na relację grupy turystów z Torunia, która może pomóc zrozumieć fenomen niedźwieckiego muzeum.

Wycieczka, o której mowa odbyła się w niedzielę 22 maja 1927 roku. Uczestniczyli w niej członkowie toruńskiego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Oto jak oczami torunian wyglądał Niedźwiedź:

„Już ze wzgórka wita nas kościółek gotycki pamiętający czasy krzyżackie; dobrze jeszcze utrzymany, co zawdzięcza troskliwej opiece, jaką go otaczają. Wewnątrz szczególną uwagę zwróciliśmy na obraz sw. Grzegorza, znajdujący się na głównym ołtarzu. Po prawej stronie kościoła mieści się kapliczka w nowszych już latach przybudowana przez dziedziców tamtejszego dworu Mieczkowskich, u której wejścia herb tychże umieszczono.

Ze świątyni udaliśmy się do tuż przyległego dworu. Zaraz na wstępie uderza tu porządek, widać rękę dbającą o piękno. Niedaleko małe lecz piękne o lustrzanej powierzchni jezioro, po którym z właściwą sobie pompatycznością płynie łabędź wokół malowniczej wysepki. Zbliżamy się do pałacu, którego fronton jest ozdobiony 6-ciu głowami niedźwiedzi. Na dziedzińcu piękne klomby oraz dywan rozmaitych kwiatów i palm. Pałac sam posiada cechy

dworu polskiego z przystawionym z dwóch stron renesansem włoskim. U wejścia stoją dwa historyczne modele dawnych armat polskich.

Wewnątrz pałacu oko nasze zadziwiło pięknie uporządkowane w nim muzeum mieszczące się w 8 dużych salach. Pierwsza ozdobiona filarami z czasów Ludwika XVI z zegarem i najrozmaitszymi zbrojami tej samej epoki. W sali następnej znajdujemy bardzo gustowne uporządkowane zbroje rycerzy polskich, austriackich i holenderskich a nie brak i krzyżackich. Tu specjalną uwagę zwraca mała zbroja dziecięca z pięknie ozdobionym popiersiem z wizerunkiem Matki Boskiej. Następna sala mieści zbiór modeli armat, prochownicze, strzelb bardzo już starych, siodeł, karabel, kulbak itd. W następnej sali znajdujemy wspaniały salon mebli oraz cacek angielskich. Wchodzimy dalej do sali ozdobionej posągami marmurowymi i obrazami olejnymi. W sypialni, wspaniale umeblowanej, szczególną uwagę zwracają zegary poczynawszy od największych do najmniejszych z każdej bodaj epoki. Pozostają nam dwa ostatnie salony, mieszczące porcelanę, znajduje

się tam także serwis darowany ks. Poniatowskiemu na spotkanie wodzów polskich w armii Napoleona. Na 6 filizankach widnieją wizerunki wodzów wojska ówczesnego.

W końcu udajemy się do przyległego parku utrzymanego w stylu Ludwika XVI, jednakowoż z tą modyfikacją, że króluje w nim Królowa Korony Polskiej; na jej cześć ustawiono piękną kolumnę w środku parku.

Nasyceni urokiem wszystkiego wracamy w stronę Wąbrzeźna, zachowując niewygasłe wspomnienie tak cennych pamiątek polecając szerszemu ogółowi zapoznanie się z nimi.

Należą się słowa szczerzej podziękować właścicielowi majątku Niedźwiedź p. Mieczkowskiemu za łaskawe bezpłatne dostarczenie środków lokomocji z dworca wąbrzeskiego do Niedźwiedzia i z powrotem. Zaś panu Skrzypczakowi, ekspedientowi z Wąbrzeźna za dostarczenie środków lokomocji z Wąbrzeźna do Radzyna i z powrotem, fzie członkowie PTK mieli okazję zwiedzić jeną z największych i najpiękniejszych ruin zamku krzyżackiego”.

PW

Przedsiębiorstwa

Produkowali kapelusze

Na zdjęciu akcja Pomorskiej Fabryki Kapeluszy istniejące w okresie międzywojennym w Wąbrzeźnie. Siedziba firmy znajdowała się przy ul. Kolejowej. Akcja opiewa na 1000 marek polskich, a więc została puszczona na rynek przed 29 kwietnia 1924 roku, kiedy to walutę tę wyparł złoty polski. Fabryka kapeluszy w Wąbrzeźnie została założona w 1922 roku i istniała do grudnia 1927 roku, kiedy to jej budynki przejął Polski Przemysł Gumowy. Zdaniem przedwojennej lokalnej prasy przyczyną upadku fabryki kapeluszy była słaba jakość materiałów oraz staromodne fasony produkowanych w niej kapeluszy.

PW

Kierunki studiów

Energetyka

Na kierunku energetyka można zdobyć wiedzę z zakresu szeroko pojętej problematyki energetycznej obejmującej najnowsze rozwiązania techniczne w zakresie technologii spalania węgla oraz innych paliw, energetyki jądrowej i technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii, diagnostyki i eksploatacji urządzeń energetycznych czy projektowania i doboru urządzeń w zakresie proekologicznych technologii energetycznych, przyszłości energetyki w Polsce i na świecie.

Energetyka to kierunek studiów zapewniający wykształcenie specjalistów posiadających wiedzę z zakresu techniki ciepłej, nauk technicznych i problematyki energetycznej. Absolwenci są zaznajamiani z zagadnieniami wytwarzania energii ciepłej i elektrycznej w elektrowniach, elektrociepłowniach konwencjonalnych i jądrowych, jej przesyłania i dystrybucji, a także gospodarki ciepłej w zakładach przemysłowych. W trakcie studiów nacisk kładziony jest także na aspekty ekologii i problemy zrównoważonego rozwoju kraju.

Predyspozycje

Zanim zdecydujemy się na ten kierunek studiów musimy wiedzieć, że zdobywanie wiedzy potrzebnej do nauki obsługi nowych systemów i urządzeń wprowadzanych do eksploatacji ułatwia posiadanie zainteresowań technicznych. Zainteresowania zwłaszcza informatyką i obsługą komputera pomagają poznać systemy komputerowe i oprogramowanie stosowane do nadzoru pracy elektrowni. Przeprowadzanie czynności, kiedy istnieje możliwość narażenia na porażenie prądem elektrycznym wymaga wyjątkowej odpowiedzialności i dyscypliny. Przeciwwskazaniem do zatrudnienia

są choroby powodujące możliwość nagłej utraty świadomości, jak epilepsja czy cukrzyca.

Jak wyglądają studia?

Energetykę można studiować na uczelniach publicznych w trybie stacjonarnym (dziennym) i niestacjonarnym (zaocznym), w systemie studiów I stopnia (inżynier) i II (magisterium).

Przeważnie na maturze, aby podejść do rekrutacji trzeba zdać trzy spośród następujących przedmiotów: matematyka, chemia, fizyka, geografia, informatyka bądź język nowożytny.

Podstawowe przedmioty, z którymi spotykają się studenci energetyki to np: matematyka, fizyka, chemia, grafika inżynierska, mechanika techniczna, elektrotechnika i elektronika, automatyka, projektowanie, materiały konstrukcyjne i eksploatacyjne, maszyny elektryczne, przesyłanie energii elektrycznej, eksploatacja instalacji energetycznych. Przynajmniej 50% zajęć powinny stanowić seminaria, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne lub projektowe.

Oto przykładowe specjalności jakie mogą wybrać studenci na tym kierunku: ciepłownictwo i klimatyzacja, zaawansowane technologie energetyczne, systemy

sterowania i zarządzania w elektroenergetyce, układy elektryczne w przemyśle, energetyka wodorowa, energetyka jądrowa, energetyka ze źródeł odnawialnych, systemy i urządzenia energetyczne czy systemy ciepłownicze.

Gdzie studiować?

Oto przykładowe uczelnie, które proponują studiowanie na kierunku energetyka: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Politechnika Gdańska, Politechnika Poznańska, Politechnika Łódzka czy Politechnika Warszawska.

W pracy po energetyce ważna jest możliwość uzyskania uprawnień energetycznych w zakresie zgodnym z Ustawą Prawo Energetyczne na stanowisku eksploatacji i dozoru w zakresie urządzeń elektrycznych, energetyki ciepłej oraz instalacji gazowych. Po zakończeniu studiów można ubiegać się o uprawnienia do projektowania (z doбором właściwych urządzeń) lub kierowania robotami budowlanymi przy wykonywaniu instalacji wraz z przyłączami i instalowaniem tych urządzeń dla obiektów budowlanych.

Katarzyna Piotrowska

Zawód

Oferty pracy dla...

Absolwenci kierunku energetyka to specjaliści wykształceni w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji energii. Są zatrudniani w branżach techniki ciepłej, elektroenergetyki, informatyki i ekonomii. Projektują pojedyncze urządzenia, jak i całe systemy energetyczne. Dysponują wiedzą teoretyczną i praktyczną dotyczącą siłowni, wymienników ciepła, kotłów, systemów diagnostycznych oraz systemów sterowania i automatyzacji.

Studenci energetyki zapoznają się z konstrukcją i eksploatacją maszyn i urządzeń energetycznych: kotłów parowych, kotłów wodnych, reaktorów jądrowych, turbin parowych i gazowych, pomp, wentylatorów, wymienników ciepła i rurociągów, generatorów, transformatorów i sieci przesyłowych. Absolwenci przygotowani są do projektowania instalacji grzewczych w obiektach mieszkalnych i przemyśle. Zapoznani są z zagadnieniami związanymi z projektowaniem i eksploatacją sieci ciepłych i dystrybucją energii ciepłej w aglomeracjach miejskich. Przygotowani są również z dziedziny elektrotechniki oraz elektroenergetyki w zakresie niezbędnym do objęcia funkcji energetyka w zakładach przemysłowych odpowiedzialnego za zarządzanie energią ciepłą i elektryczną. Duży nacisk położony jest na zdobycie umiejętności wykorzystania odnawialnych źródeł energii: energii wody, słońca, wiatru oraz energii geotermalnej a także biomasy do produkcji ciepła i energii elektrycznej. Wykształcenie opiera się więc na gruntownej wiedzy z zakresu techniki ciepłej, elektroenergetyki, informatyki i ekonomii.

Absolwenci znajdują zatrudnienie m. in.: w elektroenergetyce, projektowaniu urządzeń i systemów głównie energetycznych, elektrowniach, zakładach przesyłu i dystrybucji energii oraz w przedsiębiorstwach energetyki odnawialnej, ośrodkach naukowo-badawczych, firmach doradczych i instytucjach nadzoru energetycznego. Energetycy poszukiwani są również w takich dziedzinach, jak: inżynieria ruchu, diagnostyka, bezpieczeństwo oraz niezawodność urządzeń i systemów, zarządzanie w gospodarce energetycznej, sterowanie i automatyzacja systemów i urządzeń energetycznych, monitorowanie i nadzorowanie działalności przedsiębiorstw.

Katarzyna Piotrowska

Karierę po studiach można zrobić także jako pracownik samorządu terytorialnego. Pracę znaleźć można również w zakładach produkujących urządzenia elektryczne, w oddziałach ENEA SA, PSE - OPERATOR SA, firmach produkujących konstrukcje wsporcze, osprzęt, urządzenia i układy izolacyjne itd.

Absolwenci studiów mogą ubiegać się o uprawnienia projektowe w zakresie instalacji wewnętrznych oraz uprawnienia elektryczne, jak również o status audytora energetycznego.

Inżynierowie energetycy różnych specjalności są dziś poszukiwani na rynku pracy, zarówno przez wielkie elektrownie i elektrociepłownie, jak i przez inne zakłady, gdzie istnieje potrzeba gospodarowania energią rozwiązywania problemów dotyczących jej oszczędzania oraz jej racjonalnego wykorzystania. Aby zapewnić gospodarce dostateczną podaż wysoko cenionych i dobrze wynagradzanych inżynierów energetyków, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zaliczyło energetykę do kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy i objęło ją programem studiów zamawianych, dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Energetyka to kierunek techniczny, który wymaga ciągłej aktualizacji posiadanej wiedzy. Warto więc informacji na temat kursów, szkoleń i konferencji szukać np. na stronach portali branżowych.

Jako specjalista w zakresie problemów energetyki w jednostkach samorządowych, oprowadzanie na studiach języka obcego na poziomie samodzielności językowej (B2) oraz umiejętności posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu kierunku kształcenia będą dodatkowym atutem w poszukiwaniu atrakcyjnego zatrudnienia.

Katarzyna Piotrowska

Doradztwo zawodowe

Najbardziej przyszłościowe kierunki

Absolwenci studiów, którzy podejmują pierwszą pracę, mogą na początek dostać 2800 zł w branży, która płaci najlepiej. Tak wynika ze statystyk portali związanych z zatrudnieniem. Jaki kierunek studiów zagwarantuje więc udany start na rynku pracy?

Bezrobocie najmniej grozi absolwentom uczelni technicznych i kierunków związanych z nowymi technologiami. Według raportu „Rynek Pracy Specjalistów w II kwartale 2010 roku” najwięcej ofert pracy ukazało się dla osób szukających zatrudnienia w działach technologicznych. Równie dużo ofert do dyspozycji miały osoby specjalizujące się w IT.

- Inżynierowie-specjaliści są zdecydowanie najbardziej rozbijaną grupą pracowników z wykształceniem wyższym. Stąd studia dające konkretne, czyli

techniczne wykształcenie są na pewno warte rozważenia – podkreślają analitycy rynku pracy.

Absolwenci kierunków humanistycznych nie tylko mają mniejsze szanse na zatrudnienie, ale też zarabiają mniej niż ich rówieśnicy – inżynierowie czy informatycy.

Coraz częściej mówi się, że duże znaczenie ma regularna obserwacja rynku i elastyczne dostosowywanie się do nowej sytuacji, dlatego w czasie studiów warto rozwijać różne umiejętności. Coraz częściej bowiem pracodawcy poszukują ludzi wszechstronnych,

łączących wiedzę humanistyczną z - na przykład - znajomością nowych technologii.

Obserwując stały rozwój internetu można się spodziewać, że w przyszłości nie zabraknie pracy również dla osób wiążących swoją karierę z tym medium. Poszukiwani będą zarówno fachowcy znający się na technologicznych możliwościach tego medium, jak i specjaliści ds. marketingu potrafiący wykorzystać jego potencjał.

Katarzyna Piotrowska

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

GMINNY OŚRODEK KULTURY W KSIĄŻKACH REALIZUJE PROJEKT

POD NAZWĄ

„WIKLINIARSTWO I FLORYSTYKA SZANSĄ NA ATRAKCYJNY ZAWÓD”
współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach
Działanie 9.5 „Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

Otrzymał dofinansowanie na realizację Projektu w łącznej kwocie 43 300,00 zł
w tym : ze środków europejskich – 36 805,00 zł , z budżetu krajowego – 6 495,00 zł

Do projektu w wyniku procesu rekrutacji zakwalifikowanych zostało 30 kobiet
z Klubu Rękodziela Artystycznego „Węzelek”

oraz z Gminnej Rady Kobiet i KGW działających na terenie Gminy Książki :

Program projektu składa się z następujących działań :

- kurs wikliniarski
- kurs florystyczny

Warsztaty odbywają się od 28 czerwca do 12 sierpnia 2011r

4. Kurs zakończony zostanie egzaminem i wydaniem zaświadczeń.

WSZELKIE INFORMACJE POD NR TEL. 56 6888 139 LUB W BIURZE PROJEKTU.

Strona internetowa:

www.gokksiazki.neostrada.pl

Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego
informuje o możliwości składania za pośrednictwem
Fundacji Lokalna Grupa Działania WIECZNO

wniosek o przyznanie pomocy w ramach działania
„Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”
dla operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy
dla działania „Odnowa i rozwój wsi”
objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Termin składania wniosków: od 10 sierpnia 2011 r. – 08 września 2011 r.

Miejsce składania wniosków:

biuro Fundacji Lokalna Grupa Działania WIECZNO, ul. Mickiewicza 12,
87-200 Wąbrzeźno, w godzinach 7:15 – 15:15 w dni robocze od poniedziałku
do piątku

Tryb składania wniosków:

Wnioski wraz z załącznikami należy składać na odpowiednich formularzach
w 1 egzemplarzu w wersji papierowej.

Wnioski należy składać **bezpośrednio w miejscu i terminie** wskazanym
w ogłoszeniu.

Limit środków dostępnych w konkursie: 1.197.914,00zł

Liczba minimalnych wymagań, których spełnienie jest niezbędne do wyboru operacji
wynosi **5 punktów**

Szczegółowe informacje o zasadach przygotowania i składania wniosków oraz:

- wzór formularza wniosku o przyznanie pomocy
- wykaz dokumentów niezbędnych do wyboru operacji przez LGD
- wzory formularzy niezbędnych do wyboru operacji przez LGD
- kryteria wyboru operacji przez LGD, określone w Lokalnej Strategii Rozwoju

znajdują się w siedzibach oraz na stronach internetowych następujących instytucji:

- Fundacja Lokalna Grupa Działania WIECZNO – www.lgdwieczno.pl
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego
– www.mojregion.eu

Informacje udzielane są w Biurze Fundacji Lokalna Grupa Działania WIECZNO
ul. Mickiewicza 12, 87-200 Wąbrzeźno. Od poniedziałku do piątku w godzinach 7:15-
15:15. Pytania należy kierować na adres e-mail: fundacja@lgdwieczno.pl lub
telefonicznie: 056/6877535

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

REKLAMA

Mitsubishi ASX

Pięciogwiazdkowy model życia

od 40 125
w kredycie 50/50

Podana cena 39 900 zł to wysokość I raty i dotyczy modelu 1.6 Invite.
Średnie zużycie paliwa 6 l/100 km. Średnia emisja CO₂ - 139 g/km.

ARPOL MOTOR COMPANY
ul. Szosa Bydgoska 52
Toruń
tel: (56) 643 88 00
www.mitsubishi.torun.pl

MATERIAŁY BUDOWLANE ■ MAJSTERKOWANIE ■ WYSTRÓJ WNĘTRZ ■ OGRODNICTWO

Weekend szalonych cen

30-31 lipca

www.leroymerlin.pl

~~79~~ **55,-**

 Grill węglowy WÓZEK
 Wym.: 87 x 83 cm.
 kod 44044364

~~145~~ **99,-**

 Kosiarka elektryczna ME1030
 Moc: 1000 W. Szer. koszenia: 30 cm.
 Korpus: polipropylen. Poj. kosza: 27 l.
 Zakres wys. koszenia: 30-60 mm. Regulacja
 wys. koszenia: 3-poziomowa. kod 43671523

~~9,90~~ **5,-**

 Dywanik łazienkowy PRIMA
 Wym.: 60 x 40 cm.
 kod 43956780

~~0~~ **0⁵⁰**

 Kubeczek łazienkowy
 Poj.: 0,25 l. Kolory: transparentny,
 turkusowy, różowy i żółty.
 kod 43962184, 43962142, 43962170, 44106335

~~79,99~~ **39,-** m²

 Deska parkietowa MERBAU LAKIEROWANY
 Wym.: 10 x 60 x 300-600 mm.
 Opak.: 2,159 m². kod 43849736

~~5,99~~ **3⁵⁹**

 Światłówka energooszczędna
 NORTH STAR
 Moc: 18W. Gwint: E27.
 kod 43680595
 Dostępne również o mocy:
 15W E27, 11W E14 i 15W E14.

~~39~~ **27,-**

 Waga elektroniczna MONTREAL
 kod 43937691

~~8~~ **6⁹⁰**

 Kosz składany KLAPPBOX ECO
 Wym.: 48,5 x 35,5 x 23,5 cm.
 Poj.: 32 l. kod 42796306

~~30,10~~ **19,-**

 Zestaw skrzynek narzędziowych: 22" + 12"
 Zintegrowany podwójny organizer
 w modelu 22". kod 43682191

~~7⁹⁵~~ **7⁹⁵**
OFERTA SPECJALNA

 Cement II 32,5 Opak.: 25 kg.
 Cena za 1 kg: 0,312 zł.
 kod 43947064

 Oferujemy
**program
 lojalnościowy**

Oferta ważna od 30.07. do 31.07.2011 r.

Leroy Merlin Toruń, Szosa Lubicka 155

Godziny otwarcia: pon.-sob.: 7.00-21.00; nd.: 9.00-20.00

LEROYMERLIN
*dla domu,
z pomysłem*

Żeglarsstwo

Wiatr w żagle

Wminiony weekend w Wąbrzeźnie gościli żeglarze, którzy rywalizowali w XIX Regatach o Puchar Jeziora Zamkowego. Wąbrzeski Klub Wodny LOK reprezentowała czwórka zawodników, którzy w klasyfikacji drużynowej zajęli trzecią lokatę.

- W regatach wzięło udział ok. 40 uczestników z różnych klubów, m.in. AZS Poznań, Elektryk Grudziądz czy TKŻ Toruń. Wąbrzeźno reprezentowała czwórka żeglarzy. W tym roku przeszkodziła nam trochę pogoda. Sobota była bardzo deszczowa. Część zawodników nie przyjechała – mówi organizator imprezy Witold Rutkowski z Klubu Wodnego LOK.

W klasyfikacji drużynowej wygrał Toruński Klub Żeglarski Toruń, który uzbierał 3723 punktów. Na drugiej lokacie uplasował się Elektryk Grudziądz z 2441 oczkami, zaś na trzeciej Klub Wodny LOK Wąbrzeźno z do-

robkiem 2370 punktów.

W klasie Optimist w grupie B zwyciężył reprezentant wąbrzeskiego Klubu Wodnego, Patryk Hajdukiewicz. Siódme miejsce zaś przypadło Adrianowi Hajdukiewiczowi. W rozgrywkach tej samej klasy, w grupie A trzecie miejsce zajął

Nie tylko panowie dobrze radzą sobie na wodzie

kolejny wąbrzeźnianin Sebastian Olszewski. W klasie Laser szóstą lokatę zajęła nasza reprezentantka Agnieszka Marszałek. Zwycięzcą w tej kategorii okazał się przedstawiciel TKŻ Toruń.

- W tych regatach biorę udział już piąty albo szósty raz. Oczywiście jestem zadowolony z wyniku jaki osiągnąłem, bo zająłem pierwsze miejsce. Mieliśmy trasę tzw. dwa trójkąty i śledź. Polega to

na tym, że opływa się najpierw jedną boję, potem półwiatrem drugą, a potem baksztagiem trzecią. A śledź to popłynięcie z trzeciej boi na pierwszą, a potem znowu na trzecią – relacjonował zwycięzca regat w klasie Laser Mateusz Wiśniewski.

W pozostałych dwóch kategoriach, klasie Cadet oraz ISA nie startował żaden przedstawiciel wąbrzeskiego Klubu Wodnego. Dla wszystkich uczestników organizatorzy przygotowali upominki, a dla pierwszych trzech miejsc każdej kategorii puchary oraz nagrody rzeczowe.

Paulina Szulc

Zwycięzca w klasie Laser Mateusz Wiśniewski

Klasa Optimist, gr.A

1. Arkadiusz Went	TKŻ Toruń	8
2. Szymon Kowalski	TKŻ Toruń	10
3. Sebastian Olszewski	KW LOK Wąbrzeźno	17
4. Adrian Szramka	YKP Bydgoszcz	22
5. Łukasz Skoczylas	YKP Bydgoszcz	30
6. Konrad Podgóreczny	YKP Bydgoszcz	40

Klasa Optimist, gr.B

1. Patryk Hajdukiewicz	KW LOK Wąbrzeźno	8
2. Igor Czudy	Elektryk Grudziądz	10
3. Aleksandra Kulin	KST Włókniarz Chełmża	17
4. Dorota Grudzińska	BTŻ Pojezierze Brodnica	30
5. Paulina Królikowska	UKS Port Toruń	35
6. Mateusz Wichowski	UKS Port Toruń	36
7. Adrian Hajdukiewicz	KW LOK Wąbrzeźno	36
8. Małgorzata Weber	TKŻ Toruń	44
9. Joanna Świątkiewicz	UKS Port Toruń	51
10. Wiktor Kozerski	TKŻ Toruń	53
11. Martyna Stachowska	BTŻ Pojezierze Brodnica	67
12. Natalia Milewicz	TKŻ Toruń	71
13. Aleksandra Barańska	BTŻ Pojezierze Brodnica	74
14. Tomasz Brodziński	KST Włókniarz Chełmża	76
15. Robert Leczycki	BTŻ Pojezierze Brodnica	77
16. Emilia Kempaska	BTŻ Pojezierze Brodnica	91
17. Jagoda Gajewska	UKS Port Toruń	105
18. Tomasz Kowalski	TKŻ Toruń	105

Punktacja drużynowa

1. TKŻ Toruń	3723
2. Elektryk Grudziądz	2441
3. KW LOK Wąbrzeźno	2370
4. UKS Port Toruń	1863
5. KST Włókniarz Chełmża	1281
6. BTŻ Pojezierze Brodnica	1069
7. YKP Bydgoszcz	447
8. AZS Poznań	402
9. UKŻ Wiking Toruń	101

Klasa Laser

1. Mateusz Wiśniewski	TKŻ Toruń	7
2. Wiktor Śniadkowski	TKŻ Toruń	11
3. Paweł Kostanski	AZS Poznań	19
4. Karol Mariański	Elektryk Grudziądz	21
5. Paulina Szymańska	Elektryk Grudziądz	25
6. Agnieszka Marszałek	KW LOK Wąbrzeźno	35

Piłka nożna

Przedbiegi Ligi Orlika

Zawodnicy Ligi Orlika przygotowują się do rundy rewanżowej, która ruszy już we wrześniu. Niedzielny sparing pomiędzy Undeart a Agroliderem zakończył się wysokim zwycięstwem tych pierwszych aż 15:3.

Kolejny raz bramkarzowi Agrolidera nie udało się zatrzymać piłki przed siatką

LIGA ORLIKA - TERMINARZ

5.09.	AGROLIDER - PŁYWALNIA	20.00
5.09.	REFLEX - VERONI	21.00
8.09.	UNDER ART - REFLEX	20.00
8.09.	WORWO - AGRO LIDER	21.00
12.09.	WORWO - VERONI	20.00
12.09.	UNDER ART - PŁYWALNIA	21.00
15.09.	PŁYWALNIA - VERONI	20.00
15.09.	AGRO LIDER - REFLEX	21.00
19.09.	WORWO - REFLEX	20.00
19.09.	UNDER ART - AGRO LIDER	21.00
22.09.	PŁYWALNIA - WORWO	20.00
22.09.	VERONI - UNDER ART	21.00
26.09.	VERONI - AGRO LIDER	20.00
26.09.	REFLEX - PŁYWALNIA	21.00
29.09.	WORWO - UNDER ART	20.00
3.10.	PŁYWALNIA - AGRO LIDER	20.00
3.10.	VERONI - REFLEX	21.00
6.10.	REFLEX - UNDER ART	20.00
6.10.	WORWO - AGRO LIDER	21.00
10.10.	VERONI - WORWO	20.00
10.10.	PŁYWALNIA - UNDER ART	21.00
13.10.	VERONI - PŁYWALNIA	20.00
13.10.	REFLEX - AGRO LIDER	21.00
17.10.	AGRO LIDEE - UNDER ART	20.00
17.10.	WORWO - REFLEX	21.00
20.10.	WORWO - PŁYWALNIA	20.00
20.10.	UNDER ART - VERONI	21.00
22.10.	VERONI - AGRO LIDER	15.00
22.10.	PŁYWALNIA - REFLEX	16.00
22.10.	WORWO - UNDER ART	17.00